

Lag

om ändring av vattenlagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i vattenlagen (587/2011) 1 kap. 6 § 3 mom. och 7 §, 2 kap. 5 a § 2 mom., 6 § 2 och 3 mom., 9 § 2 mom., 11 § 2 mom., 14 § 1 och 3 mom., 14 a § 2 mom. samt 15 § 1 och 2 mom., 3 kap. 2 § 1—3 mom., 3 § 1 mom., 4 a §, 8 § 3 mom., 11 § 1—3 mom., 14 § 1 och 4 mom., 15 §, 16 § 1 och 3 mom., 17 § 2 mom., 18 §, 19 § 2 mom., 20 § 2 och 3 mom., 21 § 1 och 4 mom., 22 och 23 § samt 24 § 1 mom., 4 kap. 2 § 1 mom., 3 §, 4 § 1 mom., 6 § 3 mom., 9 och 10 §, 11 § 1 mom., 12 § 2 mom. samt 13 §, 5 kap. 3, 4 och 6 §, 9 § 2 och 3 mom., 15 § 1 och 3 mom., 22 §, 24 § 1 mom., 30 § 2 mom., 31 § 1 mom., rubriken för 32 §, 32 § 1 mom., 33 § 2 mom., 35 § 1 mom., 36 § 2 och 3 mom., 37 § samt 39 § 2 mom., 6 kap. 7 § 3 mom., 8 § och 9 § 1 mom., 7 kap. 4 § 1, 3 och 4 mom., 5 och 6 §, 7 § 1 mom. samt 10 § 1 och 3 mom., 8 kap. 8 § 1 mom., 9 § 1 mom. och 10 § 1 mom., 9 kap. 4 § 1 mom., 5 § 2 mom., 7 § 1 mom., 8 § 2 mom., 10 §, 12 § 2 och 3 mom., 16 § 1 mom., 17 § 2 mom., 19 § 1 mom. samt 20 och 21 §, 10 kap. 2 § 1 och 2 mom., 3 §, 4 § 2 mom., 5 § 2 och 3 mom., 7 §, 8 § 2 och 3 mom., 9 § 2 mom. samt 10 § 1 och 2 mom., 11 kap. 1 § 1 mom., 2 och 6 §, 7 § 1 mom., 9 §, 10 § 1 och 2 mom., 11 a §, 12 § 3 mom., 13 och 14 §, 15 § 1 mom., 16 §, 18 § 1 och 3 mom., 19 §, 20 § 2 och 3 mom., 22 § 1 och 2 mom., 23 § 1 och 3 mom. samt 24 §, 12 kap. 5 § 1 mom., 8 och 9 §, 10 § 2 mom., 11 § 4 mom., 17 § 2 och 3 mom., 18 § 1 mom. samt 19 § 1, 3 och 4 mom., 13 kap. 6 § 1 och 3 mom., 7 § 3 mom., 8 § 1 mom., 15 §, 16 § 1 och 3 mom., 18 §, 19 § 1 mom. samt 22 §, 14 kap. 1 § 1 mom., 2 och 3 §, 4 § 1 och 2 mom., 5 § 1 mom., 6 § 1 mom., 7 §, 8 § 1 mom., 9 § 1 mom. samt 10, 11, 13 och 14 §, 15 kap. 1 och 2 §, 4 § 1 mom., 4 a §, 7 § 2 mom., 8 § 1 mom. och 9 § 1 mom., 16 kap. 2, 3 och 5 §, 17 kap. 1 §, 4 § 2 mom., 5 § 1 och 5 mom., 6 § 1 mom., 7 § 3 mom., 8 § 1 och 2 mom. samt 11 § 1 mom., 18 kap. 1 § 1 och 2 mom., 2 § 1 och 2 mom., 3, 3 a, 4 och 5 §, 7 § 1 mom., 8, 9 och 10 §, 12 § 1, 3 och 4 mom., 17 och 18 § samt 19 § 1 mom., 19 kap. 5 § 2 mom., 7 § 1—3 mom., 9, 10 och 12 §, 16 § 1 och 3 mom. samt 19 § 2 mom.,

av dem 2 kap. 5 a § 2 mom., 6 § 3 mom. och 15 § 2 mom., 5 kap. 31 § 1 mom. och 35 § 1 mom., 7 kap. 4 § 1, 3 och 4 mom., 8 kap. 8 § 1 mom. och 9 § 1 mom., 11 kap. 10 § 1 och 2 mom. samt 22 § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 505/2019, 2 kap. 14 § 1 och 3 mom., 14 a § 2 mom. och 15 § 1 mom., 3 kap. 3 § 1 mom. och 11 § 1 mom., 4 kap. 3 och 13 §, 10 kap. 7 §, 16 kap. 3 §, 17 kap. 8 § 1 och 2 mom. samt 18 kap. 12 § 1 mom. sådana de lyder i lag 611/2017, 3 kap. 4 a § sådan den lyder i lag 998/2024, 3 kap. 15 §, 5 kap. 6 och 37 § samt 14 kap. 13 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 505/2019, 3 kap. 21 § 1 och 4 mom. samt 18 kap. 3 a § sådana de lyder i lag 1193/2013, 4 kap. 12 § 2 mom. sådant det lyder i lag 531/2014, 5 kap. 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 531/2014, 5 kap. 4 § och 18 kap. 4 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1193/2013, 5 kap. 9 § 3 mom. sådant det lyder i lag 774/2023, 11 kap. 2 § sådan den lyder i lagarna 505/2019 och 491/2022, 11 kap. 11 a § sådan den lyder i lag 766/2019, 11 kap. 15 § 1 mom. sådant det lyder i lag 803/2015, 13 kap. 6 § 3 mom. sådant det lyder i lag 975/2017, 14 kap. 6 § 1 mom. samt 18 kap. 1 § 1 mom. och 2 § 1 mom. sådana de lyder i lag 34/2023, 15 kap. 1 § sådan den lyder i lagarna 975/2017, 505/2019 och 822/2019, 15 kap. 4 a § sådant det lyder i lag 1145/2022, 17 kap. 6 § 1 mom. och 11 § 1 mom. sådana de lyder i lag 910/2013 samt 18 kap. 19 § 1 mom. sådant det lyder i lag 907/2020, som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

6 §

Kungsådra

Tillstånds- och tillsynsverket kan på ansökan fastställa kungsådrens bredd och läge. Om viktiga skäl så kräver, kan det beslutas att kungsådran ska vara bredare eller smalare eller att den ska vara belägen någon annanstans än vad som anges i 1 och 2 mom.

7 §

Myndigheter

Tillstånds- och tillsynsverket avgör de tillståndsärenden som avses i denna lag, utöver tillsyn över efterlevnaden av denna lag och sköter övriga uppgifter som verket har enligt denna lag.

Livskraftscentralen sköter de uppgifter inom vattenhushållning och fiskerihushållning som ankommer på centralen, på det sätt som föreskrivs i denna lag och i annan lag.

I 5 kap. föreskrivs om den kommunala miljöförvaltningsmyndighetens och dikningsförvaltningens behörighet i dikningsärenden. Den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten utöver dessutom tillsyn över efterlevnaden av denna lag.

2 kap.

Allmänna rättigheter, skyldigheter och inskränkningar

5 a §

Placering av en ledning på annans vattenområde

Den projektansvarige ska underrätta ägaren till vattenområdet om en i 1 mom. avsedd åtgärd minst 60 dygn innan åtgärden genomförs. Trots vad som föreskrivs i 26 § i lagen om samfälligheter, kan ett icke konstituerat delägarlag för ett samfällt område underrättas om åtgärden genom att med iakttagande av 62 § i förvaltningslagen (434/2003) publicera information om underrättelsen på Tillstånds- och tillsynsverkets webbplats. Information om underrättelsen ska dessutom med iakttagande av 108 § i kommunallagen (410/2015) publiceras på webbplatsen för den kommun inom vars område ledningen placeras. Bestämmelser om skyldigheten att göra anmälan till Tillstånds- och tillsynsverket finns i 15 § i detta kapitel.

6 §

Undanröjande av olägenhet och placering av muddermassa

Placering av muddermassa på någon annans markområde förutsätter markägarens samtycke. Tillstånds- och tillsynsverket kan emellertid bevilja rätt att placera muddermassa, om placeringen inte medför nämnvärd olägenhet för användningen av området och om miljötillstånd enligt miljöskyddslagen inte behöver sökas för placeringen.

Minst 30 dygn innan en åtgärd som avses i 1 mom. genomförs ska ägaren till vattenområdet underrättas om åtgärden och hur arbetet kommer att utföras. Trots vad som föreskrivs i 26 § i lagen om samfälligheter, kan ett icke konstituerat delägarlag för ett samfällt område underrättas om åtgärden och hur arbetet kommer att utföras genom att med iakttagande av 62 § i förvaltningslagen publicera information om underrättelsen på Tillstånds- och tillsynsverkets webbplats. Information om underrättelsen ska dessutom med iakttagande av 108 § i kommunallagen publiceras på webbplatsen för den kommun inom vars område projektet genomförs eller till vilket dess verkningar utsträcker sig. Bestämmelser om skyldigheten att göra anmälan till Tillstånds- och tillsynsverket finns i 15 § i detta kapitel.

9 §

Underhåll och avlägsnande av anläggningar

Anläggningar som inverkar på vattenståndet eller vattnets lopp får inte avlägsnas utan tillstånd av Tillstånds- och tillsynsverket. En förutsättning för att tillstånd ska beviljas är att allmänna eller enskilda intressen inte kränks i nämnvärd grad om anläggningen avlägsnas.

11 §

Skydd av vissa typer av vattennatur

Tillstånds- och tillsynsverket kan i enskilda fall på ansökan bevilja undantag från förbudet enligt 1 mom., om målen för skyddet av de typer av vattennatur som nämns i momentet inte avsevärt äventyras. Om ett projekt för vilket tillstånd enligt denna lag har sökts har sådana följder som avses i 1 mom., ska frågan om beviljande av undantag prövas på tjänstens vägnar i samband med tillståndsärendet. I fråga om undantag gäller det som föreskrivs om tillstånd som Tillstånds- och tillsynsverket beviljat.

14 §

Rätt till annans anläggning

Om genomförandet av ett vattenhushållningsprojekt hindras av en byggnad, inrättning eller annan anläggning som tillhör någon annan och avlägsnandet av den inte ingår i en rätt som har beviljats med stöd av 13 eller 13 a §, kan Tillstånds- och tillsynsverket under de förutsättningar som anges i de paragraferna bevilja sökanden rätt att avlägsna, ändra eller utnyttja anläggningen.

Om ägaren vill avlägsna en anläggning som någon annan har beviljats tillstånd att använda och som användaren fortfarande behöver, kan Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan bevilja användaren rätt att lösa in anläggningen. Lösenbeloppet ska fastställas enligt anläggningens dåvarande värde, med beaktande av det som redan har betalats till ägaren för anläggningskostnaderna och av den olägenhet som orsakas av att anläggningen kommer att finnas kvar på någon annans område.

14 a §

Beviljande av rätt

Ärenden som gäller beviljande av rätt till annans område eller anläggning avgörs av Tillstånds- och tillsynsverket i samband med tillståndsärendet eller på särskild ansökan. Bestämmelser om ersättning av förlust av förmån till följd av att sådan rätt beviljas finns i 13 kap.

15 §

Anmälningsskyldighet

Den projektansvarige ska göra en skriftlig anmälan till Tillstånds- och tillsynsverket om

- 1) en åtgärd som avses i 5 a § och 6 § 1 mom.,
- 2) upptagning av marksubstanser från botten av ett vattendrag, om åtgärden inte kräver tillstånd enligt 3 kap. 2 eller 3 §,
- 3) uttag av ytvatten eller grundvatten, om den mängd som tas överstiger 100 kubikmeter per dygn och tillstånd enligt 3 kap. 2 eller 3 § inte krävs för uttaget.

En anmälan ska göras senast 30 dygn innan en åtgärd påbörjas. I fråga om projekt som avses i 5 a § ska anmälan dock göras senast 60 dygn innan en åtgärd påbörjas. Om den projektansvarige inte är en fysisk person, ska anmälan göras elektroniskt. Tillstånds- och tillsynsverket kan av särskilda skäl godkänna att anmälan lämnas in på papper.

3 kap.

Tillståndspliktiga vattenhushållningsprojekt

2 §

Allmän tillståndsplikt för vattenhushållningsprojekt

För ett vattenhushållningsprojekt krävs tillstånd av Tillstånds- och tillsynsverket, om projektet kan ändra vattendragets läge, djup, vattenstånd, vattenföring, strand eller vattenmiljö eller grundvattnets kvalitet eller mängd och om förändringen

- 1) medför risk för översvämning eller allmän vattenbrist,
- 2) medför en skadlig förändring av naturen och dess funktion eller försämrar tillståndet i ett vattendrag eller en grundvattenförekomst,
- 3) avsevärt minskar naturskönheten, trivseln eller kulturvärdena i omgivningen eller vattendragets lämplighet för rekreatiönsändamål,
- 4) medför fara för hälsan,
- 5) leder till att en viktig eller annan för vattenförsörjningen lämplig grundvattenförekomst blir väsentligt mindre riklig eller att möjligheterna att utnyttja den annars försämrats eller på något annat sätt orsakar skada eller olägenhet för uttag av vatten eller för användningen av vatten som hushållsvatten,
- 6) orsakar skada eller olägenhet för fisket eller fiskbeståndet,
- 7) orsakar skada eller olägenhet för sjötrafiken eller timmerflottningen,
- 8) äventyrar bevarandet av de naturliga förhållandena i en bäckfåra, eller
- 9) på något annat sätt som är jämförbart med vad som anges i 1—8 punkten kränker ett allmänt intresse.

Ett vattenhushållningsprojekt kräver också tillstånd av Tillstånds- och tillsynsverket, om en ändring som avses i 1 mom. orsakar förlust av förmån för någon annans vattenområde, fiske, vattentillgång, mark, fastighet eller övriga egendom. Inget tillstånd behövs dock om förlusten

av förmånen endast avser en enskild förmån och innehavaren av den skriftligen har samtyckt till projektet.

Tillstånd av Tillstånds- och tillsynsverket behövs också för

1) att ändra rännilar eller diken eller vattnets lopp i dem på ett sätt som orsakar skada på någon annans mark, när markägaren inte har gett sitt samtycke till sådana ändringar och det inte är fråga om dikning som avses i 5 kap.,

2) att använda en anläggning som ska uppföras i ett vattenområde, när användningen av anläggningen stör användningen av någon annans fastighet och ägaren till fastigheten inte har gett sitt samtycke till sådan användning.

3 §

Vattenhushållningsprojekt som alltid är tillståndspliktiga

Oavsett de följder som avses i 2 § krävs det alltid tillstånd av Tillstånds- och tillsynsverket för följande vattenhushållningsprojekt:

1) stängning eller inskränkning av en kungsådra eller en allmän far- eller flottled eller utplacering av en anordning eller något annat hinder som försvårar användningen av en led,

2) uttag av vatten för ett vattentjänstverks behov eller för någon annans behov, om denna levererar vatten till ett vattentjänstverk, eller för att föras bort för användning någon annanstans, samt annat uttag av grundvatten när det överstiger 250 kubikmeter per dygn, och andra åtgärder som medför att grundvattenförekomsten annat än tillfälligt minskar med minst 250 kubikmeter grundvatten per dygn,

3) infiltration av vatten i marken för konstgjord grundvattenbildning eller förbättring av grundvattnets kvalitet,

4) uppförande av en bro eller transportanordning över en allmän farled eller kungsådra,

5) anläggande av en vatten-, avlopps- eller krafledning eller någon annan ledning under en allmän farled,

6) permanent ändring av ett markområde till vattenområde genom höjning av vattenståndet i ett vattendrag,

7) byggande av vattenkraftverk,

8) muddring av ett vattenområde, om mängden muddermassa överstiger 500 kubikmeter och det inte är fråga om underhåll av en offentlig farled,

9) placering av muddermassa på Finlands territorialvatten i bortskaffningssyfte, om mängden inte är så liten att den saknar betydelse,

10) upptagning av marksubstanser från botten av ett vattenområde för annat än sedvanligt bruk till husbehov,

11) inrättande av ett varaktigt verksamhetsställe för flottning.

4 a §

Undantag från miljömålen för vattenvården

Tillstånds- och tillsynsverket beviljar i samband med ett tillståndsärende efter ansökan ett undantag från kraven i 20 a och 20 b § i lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen när förutsättningarna enligt 20 c § i den lagen uppfylls.

8 §

Tillstånds giltighetstid

Av särskilda skäl får Tillstånds- och tillsynsverket förlänga den tid som föreskrivs i 2 mom. om ansökan görs före utgången av den tiden. I förlängningsbeslutet kan villkoren i tillståndet ses över eller kompletteras.

11 §

Kontrollskyldighet

I tillståndet ska tillståndshavaren vid behov åläggas att kontrollera hur projektet genomförs och vilka konsekvenser det har. Tillstånds- och tillsynsverket eller, på dess förordnande, den livskraftscentral som sköter uppgifter inom fiskerihushållning kan ålägga flera tillståndshavare att gemensamt kontrollera konsekvenserna av sina verksamheter (*samordnad recipientkontroll*) eller för kontrollen av verksamheten godkänna deltagande i övervakningen inom området. Den samordnade recipientkontrollen kan även gälla kontroll som grundar sig på miljöskyddslagen och denna lag. I beslut om kontroll kan en tillståndshavare beviljas rätt att utföra kontroll och placera anordningar och anläggningar som kontrollen kräver på annans område. Bestämmelser om ersättning av förlust av förmån till följd av kontrollen finns i 13 kap.

I tillståndet kan tillståndshavaren åläggas att för godkännande förelägga Tillstånds- och tillsynsverket eller en av verket förordnad myndighet en kontrollplan för en närmare organisering av den kontroll som avses i 1 mom. i så god tid att kontrollen kan inledas samtidigt som verksamheten inleds eller vid någon annan tidpunkt som är ändamålsenlig med tanke på konsekvenserna av verksamheten.

Den myndighet som fattat ett beslut om samordnad recipientkontroll eller om godkännande av kontrollplanen kan ändra beslutet trots att tillståndet är i kraft. Ärendet kan inledas på initiativ av den myndighet som beslutat om kontrollen eller på yrkande av tillståndshavaren, Tillstånds- och tillsynsverket, den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning eller fiskerihushållning, en myndighet som bevakar allmänintresset, kommunen eller en part som orsakas olägenhet. Beslut om samordnad recipientkontroll ska alltid ändras, om en ny tillståndshavare har ålagts att delta i den samordnade recipientkontrollen.

14 §

Fiskevårdsskyldighet och fiskerihushållningsavgift

Om ett vattenhushållningsprojekt orsakar skada på fiskbeståndet eller fisket, ska den projektansvarige åläggas att vidta åtgärder för att förebygga eller minska skadan (*fiskevårdsskyldighet*) eller att betala den livskraftscentral som sköter uppgifter inom fiskerihushållning en avgift som motsvarar de skäligena kostnaderna för dessa åtgärder (*fiskerihushållningsavgift*).

Fiskerihushållningsavgiften ska användas till planering och genomförande av åtgärder enligt 1 mom. och till uppföljning av resultatet av dem inom det vattenområde där projektet har skadliga verkningar. Tillstånds- och tillsynsverket kan meddela den livskraftscentral som sköter uppgifter inom fiskerihushållning föreskrifter om hur avgiften ska användas.

15 §

Plan för fullgörande av fiskevårdsskyldighet och plan för användning av fiskerihushållningsavgift

Den projektansvarige ska göra upp en detaljerad plan för hur den fiskevårdsskyldighet som anges i tillståndet ska fullgöras (*plan för fullgörande av fiskevårdsskyldighet*). Planen godkänns av den livskraftscentral som sköter uppgifter inom fiskerihushållning. Ingen plan behöver dock göras upp, om fiskevårdsskyldigheten är ringa och dess innehåll anges i detalj i tillståndet.

Den livskraftscentral som sköter uppgifter inom fiskerihushållning ska fastställa en plan som specificerar de åtgärder som ska bekostas med fiskerihushållningsavgiften (*plan för användning av fiskerihushållningsavgift*). Om flera fiskerihushållningsavgifter har påförts för förebyggande av olägenheter på samma vattenområde, kan det göras upp en gemensam plan för användningen av avgifterna.

Beslut om godkännande av en plan för fullgörande av fiskevårdsskyldighet och fastställande av en plan för användning av fiskerihushållningsavgift ska fattas i enlighet med bestämmelserna i förvaltningslagen. Beslutet delges och information om beslutet ges med iakttagande av vad som föreskrivs i 11 kap. 22 § i denna lag om delgivning av och information om beslut om ett ansökningsärende. Bestämmelser om begäran om omprövning av beslut finns i 15 kap. 1 § 3 mom. Beslutet kan ändras på tjänstens vägnar eller på yrkande av den projektansvarige, Tillstånds- och tillsynsverket, den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten, en myndighet som bevakar allmänintresset i ärendet, kommunen, fiskeriområdet eller en part som orsakas olägenhet.

16 §

Tillstånd till förberedelser

Av grundad anledning kan Tillstånds- och tillsynsverket i sitt tillståndsbeslut ge sökanden rätt att redan innan beslutet vunnit laga kraft vidta förberedande åtgärder för genomförande av projektet (*tillstånd till förberedelser*). Åtgärderna ska till behövliga delar specificeras i tillståndsbeslutet. Någon annans område får utnyttjas för ovan avsedda åtgärder endast om en sådan rätt fastställs i tillståndet eller om rättsinnehavarna i övrigt samtycker till det.

Tillstånd till förberedelser kan under samma förutsättningar beviljas på separat ansökan som görs under besvärstidens gång eller inom 14 dagar efter besvärstidens utgång. Livskraftscentralen, om frågan är av relevans för skötseln av centralens uppgifter inom vattenhushållning eller fiskerihushållning, samt den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten och de som sökt ändring i ett tillståndsbeslut, ska höras om ansökan. Därefter ska beslut fattas utan dröjsmål. Förvaltningsdomstolen och de som sökt ändring ska omedelbart underrättas om att tillstånd till förberedelser har beviljats. Den som har anfört besvär över ett beslut som fattats i huvudsaken får hos förvaltningsdomstolen yrka på upphävande eller ändring av ett avgörande som gäller tillstånd till förberedelser utan att behöva anföra särskilda besvär över det.

17 §

Beslut om tillstånd till förberedelser

Tillstånds- och tillsynsverket ska besluta om de ersättningar som har fastställts i tillståndsbeslutet eller en del av dem ska betalas innan de åtgärder som tillståndet till förberedelser avser inleds. Ersättningen får lyftas mot godtagbar säkerhet. Ett beslut av Tillstånds- och tillsynsverket som avses i detta moment får inte överklagas.

18 §

Anmälan om slutförande

Den projektansvarige ska göra en anmälan till Tillstånds- och tillsynsverket om att ett vattenhushållningsprojekt har slutförts eller att en anläggning som hör till projektet har tagits i bruk (*anmälan om slutförande*).

19 §

Avbrytande av projekt

Tillstånds- och tillsynsverket kan på ansökan bevilja tillstånd att avbryta ett projekt som avses i 1 mom. En förutsättning för att tillstånd ska beviljas är att allmänna eller enskilda intressen inte kränks i nämnvärd grad om projektet avbryts.

20 §

Översyn av tillståndsvillkoren inom en viss tid

I tillståndsbeslutet ska det i ett sådant fall anges när tillståndshavaren senast ska föra frågan om uppdatering av specificerade tillståndsvillkor till Tillstånds- och tillsynsverket för prövning och vilka utredningar som då ska läggas fram.

Tillstånds- och tillsynsverket ska i tillämpliga delar behandla ärendet som en tillståndsansökan. Om tillståndshavaren inte har gjort ansökan inom utsatt tid, kan Tillstånds- och tillsynsverket på eget initiativ eller på ansökan av den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning eller av någon som lider skada eller olägenhet bestämma att tillståndet ska upphöra att gälla och i samband med detta meddela behövliga bestämmelser.

21 §

Annan översyn av tillståndsvillkoren och meddelande av nya villkor

Tillstånds- och tillsynsverket kan på eget initiativ eller på ansökan se över tillståndsvillkoren och meddela nya villkor, om

1) genomförandet av projektet i enlighet med tillståndsvillkoren har skadliga verkningar som inte har förutsetts när tillståndsvillkoren meddelades och som inte annars kan minskas i tillräcklig utsträckning,

2) genomförandet av projektet i enlighet med tillståndsvillkoren till följd av ändrade förhållanden har skadliga verkningar som inte annars kan minskas i tillräcklig utsträckning,

3) det krävs av säkerhetsskäl, eller

4) översvämning eller torka kan orsaka allmän fara för människors liv, säkerhet eller hälsa, stor skada för allmänna intressen eller stor och omfattande skada för enskilda intressen, och dessa verkningar inte annars kan minskas i tillräcklig utsträckning.

En ansökan om att tillståndsvillkoren ska ses över eller nya villkor meddelas med stöd av 1 mom. 1—3 punkten kan göras av en innehavare av en enskild förmån som drabbas av skadliga verkningar, kommunen, den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning eller fiskerihushållning, den kommunala miljöförmyndigheten eller den myndighet som bevakar ett allmänt intresse i ärendet. En ansökan med stöd av 1 mom. 4 punkten kan göras av den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning med beaktande av vad som

föreskrivs i 18 kap. 3 a §. Tillstånds- och tillsynsverket ska i tillämpliga delar behandla ärendet som en tillståndsansökan.

22 §

Översyn av villkor som gäller fiskevårdsskyldighet eller fiskerihushållningsavgift

Tillstånds- och tillsynsverket kan på ansökan ändra villkor som gäller fiskevårdsskyldighet eller en fiskerihushållningsavgift, om förhållandena har förändrats väsentligt. En skyldighet som har visat sig oändamålsenlig med tanke på fiskerinäringen kan dessutom ses över, om resultatet med tanke på denna näring kan förbättras utan att kostnaderna för fullgörandet av skyldigheten avsevärt ökar.

Om någon har påförts en årlig fiskerihushållningsavgift och den kostnadsnivå som avgiften baserades på har förändrats, ska den livskraftscentral som sköter uppgifter inom fiskerihushållning ta ut avgiften justerad enligt den stegrade kostnadsnivån. Justeringen görs i hela tiotal procent och i övrigt enligt de grunder som Tillstånds- och tillsynsverket anger.

Vid oenighet om justeringen av avgiften kan ärendet genom ansökan hänskjutas till Tillstånds- och tillsynsverket. Den livskraftscentral som sköter uppgifter inom fiskerihushållning ska utan dröjsmål restituera den del av fiskerihushållningsavgiften som överstiger den avgift som senare har påförts genom beslut av Tillstånds- och tillsynsverket.

23 §

Ändring av tillståndsvillkor på ansökan av tillståndshavaren

Om det vid genomförandet av ett vattenhushållningsprojekt visar sig ändamålsenligt att ändra tillståndsvillkoren, kan Tillstånds- och tillsynsverket ändra villkoren på ansökan av tillståndshavaren. Detta förutsätter att ändringen är av ringa betydelse och inte nämnvärt kränker någon annans rätt eller fördel. Tillstånds- och tillsynsverket ska i tillämpliga delar behandla ärendet som en tillståndsansökan.

24 §

Ansökan om att ett tillstånd ska upphöra att gälla

Tillstånds- och tillsynsverket kan på ansökan besluta att ett tillstånd ska upphöra att gälla, om

- 1) tillståndshavaren inte längre finns eller det inte utan svårighet kan redas ut vem som är tillståndshavare,

- 2) projektet har mist sin ursprungliga betydelse, eller
- 3) tillståndshavaren begär det.

4 kap.

Uttag av vatten

2 §

Uttag av vatten från eget område

Trots vad som föreskrivs i 3 kap. 2 § 2 mom. får ägaren till eller innehavaren av ett vattenområde utan Tillstånds- och tillsynsverkets tillstånd ta ytvatten för sedvanlig förbrukning på sin fastighet.

3 §

Uttag av ytvatten från annans vattenområde

Ägaren till eller innehavaren av en fastighet får ta ytvatten från annans vattenområde för sedvanlig förbrukning på sin fastighet samt på vattenområdet placera en anordning eller en ledning som krävs för uttaget, förutsatt att uttaget inte får följder som avses i 3 kap. 2 §. Dessutom förutsätts det att uttaget inte medför olägenheter för dem som tar vatten från samma vattenområde med stöd av tillstånd från Tillstånds- och tillsynsverket eller med stöd av ägande eller innehav av vattenområdet.

Tillstånds- och tillsynsverket kan på ansökan bevilja rätt till annat uttag av ytvatten än vad som avses i 1 mom. och rätt att på annans område placera anordningar som behövs för det ändamålet.

4 §

Uttag av grundvatten från annans område

Tillstånds- och tillsynsverket kan på ansökan bevilja rätt att ta grundvatten på annans område och att där placera anordningar som behövs för detta ändamål, om uttaget inte kräver tillstånd enligt 3 kap. 2 eller 3 §.

6 §

Beslut om uttag av vatten

Om behovet av att ta vatten har upphört annat än tillfälligt eller har minskat väsentligt och någon annan behöver beviljas rätt att ta vatten ur samma vattenförekomst, kan Tillstånds- och tillsynsverket se över bestämmelserna i beslutet om uttag av vatten. Ärendet ska behandlas med iakttagande av det som i 11 kap. föreskrivs om ansökningsförfarandet.

9 §

Avvikelse från tillstånd att ta vatten

Den som har tillstånd att ta vatten får i speciella situationer inom vattenförsörjningen utan tillstånd av Tillstånds- och tillsynsverket tillfälligt leverera vatten också för sådan användning som inte avses i tillståndet att ta vatten, om detta är nödvändigt för att säkerställa att ett samhälles vattentjänster kan fungera störningsfritt eller av något annat jämförbart vägande skäl.

Tillstånds- och tillsynsverket ska underrättas om åtgärder som avses i 1 mom.

10 §

Begränsning av vattenuttaget

Om långvarig torka eller någon annan jämförbar orsak leder till en avsevärd minskning av tillgången på vatten, kan Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan ålägga ägaren till en vattentäkt att för viss tid begränsa den vattenmängd som får tas ur den för att trygga tillgången till vatten för sedvanlig förbrukning på en fastighet eller vattentjänsterna i ett samhälle.

Om begränsningen orsakar ägaren till vattentäkten eller tillståndshavaren oskälig förlust av förmån, kan Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan bestämma att förlusten ska ersättas av den som har ansökt om begränsningen och av andra som får avsevärd nytta av den.

11 §

Skyddsområde för en vattentäkt

Tillstånds- och tillsynsverket kan i sitt beslut om uttag av vatten eller separat förordna att ett område kring en grundvattentäkt ska vara skyddsområde. Ett skyddsområde kan fastställas, om det är nödvändigt att begränsa användningen av området för att trygga vattenkvaliteten eller grundvattenförekomstens avkastningsförmåga. Skyddsområdet får inte göras större än nödvändigt. Om ärendet inte har inletts på Tillstånds- och tillsynsverkets eget initiativ, kan ett yrkande eller en ansökan om att ett skyddsområde ska fastställas göras av den projektansvarige, den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten, den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning eller en part.

12 §

Skyddsområdesbestämmelser

Tillstånds- och tillsynsverket kan på ansökan bevilja undantag från skyddsområdesbestämmelserna i enskilda fall. I 47 § 4 mom. i miljöskyddslagen föreskrivs om beviljande av undantag i samband med miljötillståndsärenden.

13 §

Lösningsrätt på skyddsområde

Tillstånds- och tillsynsverket kan på ansökan ge ägaren till eller innehavaren av en vattentäkt som tjänar ordnandet av ett samhälles vattentjänster eller tillgodoser något annat allmänt behov rätt att lösa in ett område som är beläget inom ett skyddsområde, om området behövs för anordningar eller anläggningar som tjänar uttaget av vatten.

5 kap.

Dikning

3 §

Tillståndsplikt för dikning

För dikning och för användning och underhåll av dike krävs tillstånd enligt denna lag av Tillstånds- och tillsynsverket, om dikningen, användningen eller underhållet kan leda till

- 1) förorening enligt 5 § 1 mom. 2 punkten i miljöskyddslagen på ett vattenområde, eller
- 2) följder som avses i 3 kap. 2 §, med undantag för ändrad vattenföring i en bäck på grund av dikning som endast utförs på området ovanför bäcken.

4 §

Behovet av dikningsförrättning

Ett dikningsärende som enligt 3 § inte kräver tillstånd av Tillstånds- och tillsynsverket ska behandlas vid en dikningsförrättning, om

1) dikningen leder till att ett översvämningssområde försvinner eller minskas eller till att vattnets avrinningsriktning avsevärt förändras,

2) diket måste anläggas under en landsväg, järnväg, kabel, gasledning, vattenledning, värmeledning eller ett avlopp och väghållaren, banhållaren eller ägaren till kabeln, gasledningen, vattenledningen, värmeledningen eller avloppet inte har gett sitt samtycke till åtgärden,

3) ingen överenskommelse kan nås om samfällid dikning och det finns minst tre nyttotagare, eller

4) det är fråga om att ändra en plan som har beslutats tidigare vid en dikningsförrättning eller att bilda eller upplösa en dikningssammanslutning eller om medlemmarnas rättigheter och skyldigheter i sammanslutningen.

Det som i 1 mom. 2 punkten föreskrivs om att anlägga ett nytt dike gäller också utvidgning av en befintlig bädd.

6 §

Anmälan om dikning

Den projektansvarige ska göra en anmälan till Tillstånds- och tillsynsverket om annan än obetydlig dikning minst 60 dygn innan dikningen inleds. Om den projektansvarige inte är en fysisk person, ska anmälan göras elektroniskt. Tillstånds- och tillsynsverket kan av särskilda skäl godkänna att anmälan lämnas in på papper. Anmälan behöver dock inte göras om det har förordnats om dikningen i ett beslut enligt 3—5 §, en vägplan enligt lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005) eller en järnvägsplan enligt banlagen (110/2007). Anmälan ska innehålla uppgifter om den projektansvarige och en beskrivning av projektet, dess miljökonsekvenser och dess influensområde. Närmare bestämmelser om innehållet i anmälan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Tillstånds- och tillsynsverket ska vid behov uppmana den projektansvarige att ansöka om tillstånd enligt 3 § eller om dikningsförrättning enligt 4 §.

9 §

Rätt till dikning på annans område

En rätt som avses i 1 mom. kan beviljas, om den behövs för en ändamålsenlig torrläggning av marken eller för förebyggande av en konsekvens som avses i 7 § 1 mom. Rätt att leda in vatten i annans rördike kan beviljas endast om det inte annars är möjligt att avleda vattnet utan oskäliga kostnader. Den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten beslutar om huruvida denna rätt ska beviljas, om inte dikningen kräver tillstånd av Tillstånds- och tillsynsverket eller beslut vid en dikningsförrättning.

I ärenden som gäller beviljande av sådan rätt som avses i 1 mom. 2 punkten på detaljplaneområden tillämpas 132 § 2 och 3 mom. i bygglagen, om inte

- 1) ärendet gäller ett stranddetaljplaneområde som avses i 10 kap. i lagen om områdesanvändning,
- 2) dikningen tjänar torrläggning av jord- och skogsbruksområden som finns anvisade i detaljplanen,
- 3) dikningen till största delen sker utanför detaljplaneområdet,
- 4) dikningen medför olägenheter eller behov att avleda vatten för en fastighet som ägs av tredje man, eller
- 5) dikningen kräver tillstånd av Tillstånds- och tillsynsverket eller beslut vid en dikningsförrättning.

15 §

Uppgörande av dikningsplan

Om dikningen kräver tillstånd av Tillstånds- och tillsynsverket eller beslut vid en dikningsförrättning eller om ärendets art eller omfattning i övrigt kräver det, ska det göras upp en dikningsplan.

Sökanden eller någon annan nyttotagare ansvarar för att det görs upp en dikningsplan. Innan dikningsplanen fastställs ska Tillstånds- och tillsynsverket eller förrättningsmannen göra de ändringar i och tillägg till planen som behövs enligt denna lag. Om det enligt 1 mom. ska göras upp en dikningsplan och ingen plan har lagts fram, ska förrättningsmannen eller Tillstånds- och tillsynsverket se till att en dikningsplan inhämtas.

22 §

Dikningssammanslutning

För samfällad dikning ska det bildas en dikningssammanslutning, om nyttotagarna är minst tre och

- 1) det krävs tillstånd av Tillstånds- och tillsynsverket för dikningen,
- 2) inget avtal kan nås om samfällad dikning, eller
- 3) någon av nyttotagarna yrkar att en sammanslutning ska bildas och en sammanslutning ska anses nödvändig för genomförandet av dikningen, underhållet av dikena eller skötseln av andra angelägenheter som beror på dikningen.

En dikningssammanslutning kan under de förutsättningar som anges i 1 mom. bildas också på Tillstånds- och tillsynsverkets eget initiativ eller på yrkande av den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning eller av den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten, om nyttotagarna inte har vidtagit åtgärder för att bilda en sammanslutning och en sådan fortfarande ska anses nödvändig för skötseln av angelägenheter som beror på dikningen.

24 §

Bildande av dikningssammanslutning och sammanslutningens stadgar

En dikningssammanslutning ska bildas när ett dikningsärende behandlas av Tillstånds- och tillsynsverket eller vid en dikningsförrättning, om inte nyttotagarna avtalar något annat om bildandet. Om en dikningssammanslutning med stöd av 22 § 2 mom. bildas på Tillstånds- och tillsynsverkets initiativ eller på yrkande av den livskraftscentral som sköter uppgifter inom

vattenhushållning eller av den kommunala miljövårdsmyndigheten, avgörs ärendet vid en dikningsförrättning.

30 §

Fastighetspant

När ett beslut om ett dikningsärende har meddelats ska Tillstånds- och tillsynsverket anmäla de betalningsandelar som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten och räntan på dem till inskrivningsmyndigheten för införande i lagfarts- och inteckningsregistret. Om ändring söks i ett beslut som gäller en betalningsandel, ska Tillstånds- och tillsynsverket utan dröjsmål underrätta inskrivningsmyndigheten om detta. Tillstånds- och tillsynsverket ska också underrätta inskrivningsmyndigheten om ett avgörande i ärendet, sedan avgörandet har vunnit laga kraft. Om ärendet har avgjorts vid en dikningsförrättning, ska anmälningarna till inskrivningsmyndigheten göras av Tillstånds- och tillsynsverket.

31 §

Hur en dikningsförrättning inleds

Dikningsförrättning ska sökas hos Tillstånds- och tillsynsverket. Om den projektansvarige inte är en fysisk person, ska ansökan göras elektroniskt. Tillstånds- och tillsynsverket kan av särskilda skäl godkänna att ansökan lämnas in på papper. Den projektansvarige ska på Tillstånds- och tillsynsverkets begäran lämna in ansökningshandlingarna på papper, om det behövs för behandlingen av ärendet. Tillstånds- och tillsynsverket ska förordna en anställd vid livskraftscentralen som handlar under tjänsteansvar och har tillräcklig sakkunskap (*förrättningsman*) att hålla dikningsförrättningen. Närmare bestämmelser om behörighetsvillkoren för förrättningsmän får utfärdas genom förordning av statsrådet.

32 §

Dikning som ska behandlas av Tillstånds- och tillsynsverket

Om en förrättningsman märker att dikningen eller en åtgärd som ska vidtas i samband med den kräver tillstånd av Tillstånds- och tillsynsverket, ska förrättningsmannen uppmana den som har ansökt om förrättning att ansöka om tillståndet.

33 §

Förrättningssammanträde

Förrättningsmannen ska kalla dem till förrättningsssammanträdet vars rätt eller fördel dikningsärendet kan gälla. Förrättningsmannen ska ge Tillstånds- och tillsynsverket, den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning eller fiskerihushållning och den kommunala miljövårdsmyndigheten tillfälle att ge ett utlåtande om dikningsprojektet.

35 §

Tillkännagivande om sammanträde

Förrättnings- och slutsammanträdet vid en dikningsförrättning ska minst 14 dagar före sammanträdet kungöras offentligt på Tillstånds- och tillsynsverket webbplats med iakttagande av 62 a § i förvaltningslagen. Information om kungörelsen ska dessutom med iakttagande av 108 § i kommunallagen publiceras på webbplatserna för de kommuner vars område dikningen påverkar. Inom samma tid ska dikningsplanen ges in till de myndigheter som nämns i 33 § 2 mom. i detta kapitel och hållas offentligt tillgänglig på Tillstånds- och tillsynsverkets webbplats. Dessutom ska de markägare som dikningen gäller underrättas om förrättnings- och slutsammanträdet per brev. Brevet sänds under känd postadress. Om dikningen gäller en sådan bäck på någon annans mark där det finns ett kraftverk eller någon annan anläggning, ska också kraftverkets eller anläggningens ägare underrättas om förrättnings- och slutsammanträdet.

36 §

Beslut i dikningsärenden

Om det för dikningen krävs ett undantag som avses i 2 kap. 11 § 2 mom., får inget beslut meddelas vid en dikningsförrättning förrän Tillstånds- och tillsynsverket har avgjort frågan om beviljande av undantag.

På beslut som Tillstånds- och tillsynsverket meddelar i dikningsärenden ska bestämmelserna i 1 mom. om innehållet i beslut vid dikningsförrättningar tillämpas.

37 §

Delgivning av beslut vid en dikningsförrättning

Beslutet vid en dikningsförrättning ska delges på Tillstånds- och tillsynsverkets webbplats genom offentlig kungörelse med iakttagande av 62 a § i förvaltningslagen. Beslutet ska meddelas inom 30 dagar från förrättnings- och slutsammanträdet, om inte Tillstånds- och tillsynsverket förlänger tiden av särskilda skäl.

De som saken gäller ska dessutom underrättas om beslutet under känd postadress. Beslutet ska lämnas till sökanden och en kopia av beslutet till andra parter som begärt det. En kopia av beslutet ska också sändas till miljöförvaltningsmyndigheterna i de berörda kommunerna samt till den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning eller fiskerihushållning.

39 §

Kostnader för dikningsförrättningar

Om Tillstånds- och tillsynsverket eller förrättningsmannen vid dikningsförrättningen inhämtar en dikningsplan eller om den plan som sökanden eller någon annan nyttotagare lägger fram fordrar betydande kompletteringar, ska sökanden betala de kostnader som dessa orsakat staten. Bestämmelser om beloppet utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet i enlighet med de grunder som anges i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

6 kap.

Bestående ändring av medelvattenståndet

7 §

Deltagande i kostnaderna för sänkning av medelvattenståndet

Om sänkningen av medelvattenståndet i ett fall som avses i 1 mom. förutom enskild nytta även medför annan betydande förmån, kan Tillstånds- och tillsynsverket i samband med att det beviljar tillstånd på ansökan ålägga den som får en sådan förmån att delta i kostnaderna för projektet. Det belopp förmånstagaren ska svara för ska vara skäligt och utgöra högst det belopp som motsvarar den förmån som tillkommer förmånstagaren.

8 §

Deltagande i kostnaderna för höjning av medelvattenståndet

Tillstånds- och tillsynsverket kan i sitt tillståndsbeslut på ansökan ålägga den som har enskild nytta av ett projekt som syftar till att höja medelvattenståndet att delta i kostnaderna för genomförande av projektet. Det belopp som nyttotagaren åläggs att betala ska motsvara nyttotagarens andel av den totala nyttan av projektet. Beloppet får dock inte överstiga den enskilda nytta som nyttotagaren har av projektet.

9 §

Sammanslutning som bildas för höjning av medelvattenståndet

Om tillstånd till höjning medelvattenståndet söks av fler än en sökande, ska det bildas en sammanslutning i enlighet med 12 kap. för att genomföra höjningen. Tillstånds- och tillsynsverket ska fastställa sammanslutningens stadgar med ett tillståndsbeslut på det sätt som föreskrivs i 12 kap. 5 §.

7 kap.

Vattenreglering

4 §

Förslag till deltagande i vattenreglering

Om en reglering uppenbart medför nytta även för andra, ska den som ansöker om tillstånd till regleringen genom att lämna ett förslag om saken till Tillstånds- och tillsynsverket inbjuda övriga nyttotagare att delta i regleringen. Om tillståndssökanden är en statlig myndighet, behöver inget förslag till deltagande i regleringen läggas fram.

Tillstånds- och tillsynsverket ska delge förslaget genom offentlig kungörelse med iakttagande av 62 a § i förvaltningslagen. Tillstånds- och tillsynsverket ska uppmana nyttotagarna att anmäla sitt deltagande i projektet till Tillstånds- och tillsynsverket. Förslaget kungörs inte om det utifrån den plan som har fogats till förslaget är uppenbart att tillstånd inte kan beviljas för ett projekt som motsvarar planen.

Om förslaget till deltagande i regleringen har gjorts vid ett annat tillfälle än i samband med en tillståndsansökan, ska en ansökan om tillstånd för projektet göras inom ett år från kungörelsetidens utgång, förutsatt att Tillstånds- och tillsynsverket inte har förlängt tiden på ansökan.

5 §

Deltagande i ett regleringsprojekt

Den som har betydande nytta av ett regleringsprojekt som någon annan har startat har rätt att delta i regleringsprojektet. Nyttotagaren ska göra en skriftlig anmälan om deltagande till Tillstånds- och tillsynsverket inom den tid som anges i kungörelsen.

Om en nyttotagare som enligt 1 mom. har rätt att delta i projektet har anmält sin avsikt att delta i dess genomförande, ska Tillstånds- och tillsynsverket, efter det att vattenregleringsärendet har inletts, anvisa sökanden att vidta åtgärder enligt 12 kap. för att bilda en regleringssammanslutning.

6 §

Regleringssammanslutning

Om tillstånd till ett regleringsprojekt söks av fler än en sökande eller om en nyttotagare i enlighet med 5 § 1 mom. anmäler sin avsikt att delta i ett projekt som har startats av någon annan, ska det bildas en regleringssammanslutning för projektet. Sammanslutningen ska bildas på det sätt som föreskrivs i 12 kap. Tillstånds- och tillsynsverket fastställer sammanslutningens stadgar genom tillståndsbeslutet i enlighet med 12 kap. 5 §.

7 §

Regleringssammanslutningens medlemmar

Medlemmar i regleringssammanslutningen är tillståndssökandena, de som i enlighet med 5 § har anmält att de deltar i regleringen och de nyttotagare som sammanslutningen senare har antagit som medlemmar. Även en dikningssammanslutning eller en annan vattenrättslig sammanslutning kan vara medlem i en regleringssammanslutning, om Tillstånds- och tillsynsverket finner att det är ändamålsenligt.

10 §

En utomstående nyttotagares ansvar för regleringskostnaderna

Tillstånds- och tillsynsverket kan i sitt tillståndsbeslut på ansökan ålägga en nyttotagare som inte vill delta i ett regleringsprojekt att delta i kostnaderna för projektet. Staten betraktas inte som nyttotagare, om inte regleringen medför omedelbar nytta för statens egendom eller för ett statligt regleringsprojekt.

Tillstånds- och tillsynsverket kan på ansökan ålägga den projektansvarige att lämna en redogörelse för hur det belopp som avses i 1 mom. har använts. Tillstånds- och tillsynsverket ska lämna redogörelsen till den som har yrkat utredning.

8 kap.

Tillgodogörande av vattenkraft

8 §

Inbjudan till deltagande

Initiativtagaren ska inbjuda andra som enligt 5 § har rätt att delta i byggandet av kraftverket denna möjlighet. Förslaget om saken ska lämnas in till Tillstånds- och tillsynsverket.

9 §

Offentlig kungörelse om deltagande i byggande av vattenkraftverk

Tillstånds- och tillsynsverket ska delge ett i 8 § avsett förslag genom offentlig kungörelse med iakttagande av 62 a § i förvaltningslagen. Tillstånds- och tillsynsverket ska uppmana dem som har rätt att delta i projektet att senast den dag som anges i kungörelsen skriftligen anmäla sitt deltagande i projektet till Tillstånds- och tillsynsverket och att visa upp ett behövligt bevis på rätten att delta. Förslaget kungörs inte om det enligt den redogörelse som fogats till det är uppenbart att tillstånd för projektet inte kan beviljas.

10 §

Tillståndsansökan

Tillstånd till projektet ska sökas inom ett år från utgången av den tid som har angetts i den kungörelse som avses i 9 §. I annat fall ska initiativet anses ha förfallit. Tillstånds- och tillsynsverket kan på ansökan förlänga tidsfristen.

9 kap.

Timmerflottning

4 §

Ändring av användningsändamålet för ett verksamhetsställe för flottning

Tillstånds- och tillsynsverket kan på ansökan av flottaren tillåta att ett verksamhetsställe för flottning även används för annan transport av virke vattenvägen.

5 §

18

Flottarens rättigheter

En flottare får tillfälligt för flottning lagra virke på isen, om ägaren till vattenområdet eller till en strand som har tagits i särskilt bruk har gett sitt samtycke till det. Tillstånds- och tillsynsverket kan på ansökan tillåta åtgärder som avses i detta moment.

7 §

Samfällad flottning

Flottning för virkesägares gemensamma räkning ska utföras som samfällad flottning. Tillstånds- och tillsynsverket kan dock på ansökan tillåta enskild flottning på ett bestämt område, om enskild flottning med hänsyn till kostnaderna för transport av det virke som ska flottas i vattendraget är förmånligare än samfällad flottning och flottning av virket som enskild flottning inte orsakar olägenhet för ordnandet av flottningen i allmänhet eller för annan användning av vattendraget.

8 §

Ersättning för flottningsskada

Ett krav på ersättning för flottningsskada ska framställas skriftligen till den ersättningsskyldige senast under kalenderåret efter det år då skadan uppstod. Om parterna inte kan komma överens om en ersättning för flottningsskadan, får ärendet inledas hos Tillstånds- och tillsynsverket som ett separat ersättningsärende.

10 §

Avlägsnande av sjunkvirke som orsakar olägenheter

Tillstånds- och tillsynsverket kan rensa eller ålägga en flottare att rensa vattendraget från virke som blivit kvar efter flottningen och som sjunkit eller håller på att sjunka eller från flottningsförmödenheter, om virket eller förmödenheterna orsakar olägenhet vid användningen av vattendraget. Om flottaren inte längre finns, kan föreläggandet riktas till den som senast har bedrivit flottning i vattendraget. Om ärendet inte har inletts på Tillstånds- och tillsynsverkets eget initiativ, kan den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning eller någon som har olägenhet av förhållandena ansöka om att flottaren ska åläggas att rensa vattendraget. Vid behandlingen av ärendet ska 14 kap. iakttas i tillämpliga delar.

Om flottningen har upphört och det inte längre finns någon fungerande flottningssammanslutning, kan den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning oberoende av vad som föreskrivs i 1 mom. rensa vattendraget från sjunkvirke och andra flottningsrester som orsakar fara eller olägenhet, förutsatt att åtgärden inte ger upphov till sådana förändringar eller har sådana följder som avses i 3 kap. 2 §.

Om Tillstånds- och tillsynsverket eller den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning har rensat vattendraget med stöd av 1 eller 2 mom., övergår det virke som lyfts upp ur vattendraget i statens ägo.

12 §

Flottningsammanslutningens medlemmar

Skogsägarna har rätt till en gemensam företrädare i flottningsammanslutningen. Sammanslutningen ska be varje skogscentral som sänder virke från sitt verksamhetsområde för flottning till sammanslutningen att utse sin kandidat för uppdraget som företrädare för skogsägarna. Till företrädare för skogsägarna ska Tillstånds- och tillsynsverket förordna den av kandidaterna som bäst företräder skogsägarna på sammanslutningens verksamhetsområde.

Den som företräder skogsägarna i flottningsammanslutningen har rätt att få skäligen ersättning för sitt uppdrag av den skogscentral som utsett honom eller henne som kandidat. Om flottgodset härstammar från flera skogscentralers verksamhetsområden, ska skogscentralerna betala ersättning i proportion till hur det område från vilket flottgodset kommer fördelar sig på skogscentralernas verksamhetsområden. Om det uppkommer meningsskiljaktigheter om ersättningens storlek eller om fördelningen av ersättningen mellan skogscentralerna, kan ärendet inledas hos Tillstånds- och tillsynsverket på det sätt som föreskrivs i 11 kap.

16 §

Överlåtelse och utmätning av fast egendom

En flottningsammanslutning får överlåta eller som säkerhet för en skuld inteckna fast egendom som tillhör den, om Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan har gett tillstånd till det. Ansökan ska avslås, om det är nödvändigt att flottningsammanslutningen fortsätter att inneha egendomen med tanke på fortsatt flottning.

17 §

Fonder

Flottningsammanslutningen ska ansöka om Tillstånds- och tillsynsverkets fastställelse av stämmans beslut om att inrätta en fond och om att anta stadgar för fonden. Tillstånds- och tillsynsverket får göra sådana ändringar i stadgarna som är nödvändiga för att sammanslutningsmedlemmarnas intressen ska tryggas.

19 §

Upplösning av en flottningsammanslutning

En flottningsammanslutning ska upplösas när det inte längre bedrivs samfällad flottning i ett vattendrag eller en viss del av ett vattendrag. Om sammanslutningens styrelse inte inom fem år efter det att flottningen upphört har vidtagit åtgärder som är nödvändiga för att upplösa sammanslutningen, ska Tillstånds- och tillsynsverket på eget initiativ eller på ansökan av den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning vidta åtgärder för att upplösa flottningsammanslutningen och ålägga styrelsen att vidta behövliga åtgärder eller för att utse likvidatorer. Även den styrelse som är verksam eller senast varit verksam för flottningsammanslutningen kan framställa ansökan om att sammanslutningen ska upplösas och likvidatorer utses. Likvidatorerna kan vara en eller flera beroende på hur omfattande uppgiften är. I sin uppgift har likvidatorerna samma befogenheter som styrelsen för flottningsammanslutningen.

20 §

Likvidationsåtgärder

Lös och fast egendom som hör till en flottningssammanslutning och som inte behöver förvaras på vattendragsområdet med tanke på fortgående flottning ska realiseras. Den som ansvarar för likvidationsåtgärderna ska lägga fram ett förslag om realisering av flottningssammanslutningens fasta egendom och lämna in en ansökan om detta till Tillstånds- och tillsynsverket. Tillstånds- och tillsynsverket ska bestämma vilken del av den fasta egendomen som ska realiseras. Resten av den fasta egendomen ska överföras till staten.

De medel som försäljningen av flottningssammanslutningens egendom ger ska användas till att betala sammanslutningens skulder. De resterande medlen ska användas till eftervården av flottningen på berörda vattendragsområde. Tillstånds- och tillsynsverket kan på eget initiativ eller på ansökan av den som ansvarar för likvidationsåtgärderna eller av den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning bestämma att medlen ska överföras till den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning, om denna åtar sig att sörja för den eftervård som avses i 21 §.

Likvidatorernas uppdrag upphör när alla flottningssammanslutningens tillgångar och åligganden har utretts eller när medlen i enlighet med 2 mom. har överförts till den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning.

21 §

Eftervård

Om flottningen i ett vattendrag eller en viss del av ett vattendrag har upphört och det inte längre finns någon fungerande flottningssammanslutning på området, kan Tillstånds- och tillsynsverket på eget initiativ eller på ansökan av den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning besluta att de tillstånd som beviljats för verksamhetsställen för flottning ska upphöra att gälla.

Tillstånds- och tillsynsverket ska, eller den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning ska på förordnande av Tillstånds- och tillsynsverket, vidta åtgärder för att avlägsna eller ändra anordningar och anläggningar som har anlagts för flottning som har bedrivits tidigare och som kan vålla fara eller olägenhet vid användning av vattendraget samt åtgärder för att återställa förhållandena i en bädd sådana de var före rensningen. Om åtgärderna ger upphov till en sådan förändring eller följd som avses i 3 kap. 2 §, ska tillstånd för åtgärderna sökas. Ärendet kan behandlas samtidigt som det ärende som avses i 1 mom. eller separat.

10 kap.

Farleder och andra sjötrafikområden

2 §

Inrättande av allmän farled

Tillstånds- och tillsynsverket kan på ansökan av Trafikledsverket bestämma att en sådan del av ett vattendrag som det är nödvändigt att hålla öppen för allmän fartygs- eller båttrafik ska vara en offentlig farled.

Tillstånds- och tillsynsverket kan på ansökan bestämma att en sådan del av ett vattendrag som inte hör till en offentlig farled, men som det är nödvändigt att hålla öppen för allmän fartygs- eller båttrafik, ska vara en allmän lokal farled. Till allmän båttrafik hänförs också trafik med fritidsbåtar.

3 §

Förutsättningar för inrättande av allmän farled

Den del av ett vattendrag som inrättas som allmän farled ska uppfylla de krav som med beaktande av trafiken i vattendraget skäligen kan ställas på en allmän farled. I Tillstånds- och tillsynsverkets beslut ska den allmänna farledens sträckning anges. Om farledens sträckning i något avseende bestäms så att den avviker från det som anges i ansökan, ska sökanden ges tillfälle att bemöta detta innan beslutet fattas.

Ett beslut om att inrätta en farled ska också innehålla bestämmelser om muddring och placering av muddringsmassa i vattenområdet och om andra åtgärder som behövs för byggandet av farleden. Tillstånds- och tillsynsverket kan dock med beaktande av ärendets omfattning eller av någon annan orsak meddela ett särskilt beslut om farleden innan beslut om ovan nämnda åtgärder fattas.

Tillstånds- och tillsynsverket ska i beslutet om inrättande av farled bestämma när den ska tas i bruk, om det är fråga om en allmän lokal farled. Trafikledsverket beslutar när offentliga farleder tas i bruk.

4 §

Ändring av beslut om allmän farled

Den som är huvudman för en offentlig farled kan trots vad som föreskrivs i 1 mom. ändra farledens sträckning eller dimensioner i mindre omfattning i syfte att upprätthålla sjösäkerheten eller av andra viktiga orsaker, om ändringen inte kränker allmänna eller enskilda intressen. Huvudmannen ska göra en anmälan om ändringen till Tillstånds- och tillsynsverket.

5 §

Placering av säkerhetsanordningar

Tillstånds- och tillsynsverket kan ge huvudmannen för en allmän farled tillstånd att i ett vattendrag eller på dess strand placera andra säkerhetsanordningar för sjöfarten än sådana som avses i 1 mom. och att avlägsna hinder som skymmer säkerhetsanordningarna, om avtal inte har träffats om saken med ägaren till området. På ett område som tagits i särskilt bruk får tillstånd inte beviljas utan tvingande behov.

Trafikledsverket har under de förutsättningar som anges i 1 och 2 mom. rätt att utanför en allmän farled placera ut säkerhetsanordningar som behövs för att märka ut grund eller skär eller av annan motsvarande orsak.

7 §

Rätt till annans vattenområde i vissa fall

Tillstånds- och tillsynsverket kan bevilja sökanden nyttjanderätt eller lösningsrätt till annans vattenområde för ett allmänt lastnings- eller ankringsområde eller en allmän hamn i samband med en farled, om

- 1) projektet uppfyller de förutsättningar som anges i 3 kap. 4 § 1 mom.,
- 2) projektet tryggar tillgången till hamntjänster eller trafik eller näringsverksamhet som ska anses viktig eller tillgodoser något annat motsvarande allmänt intresse, och
- 3) projektet kan anses vara påkallat av ett allmänt behov.

Tillstånds- och tillsynsverket kan bevilja sökanden nyttjanderätt till annans vattenområde för ett enskilt ankringsområde i samband med en farled, om de förutsättningar som anges i 3 kap. 4 § 1 mom. är uppfyllda. En strandägare kan beviljas nyttjanderätt till annans vattenområde för en enskild lastningsplats eller hamn, om de förutsättningar som anges i 1 mom. i denna paragraf uppfylls.

8 §

Vissa rättigheter som är nödvändiga med tanke på Försvarmaktens och Gränsbevakningsväsendets åligganden

Tillstånds- och tillsynsverket kan också i andra än de fall som avses i 7 § 1 mom. bevilja Försvarmakten eller Gränsbevakningsväsendet en sådan nyttjanderätt eller lösningsrätt för ett lastnings- eller ankringsområde eller en hamn som behövs för deras åligganden.

Sökanden ska lämna Tillstånds- och tillsynsverket tillräcklig utredning om behovet av den rättighet eller åtgärd som ansökan gäller.

9 §

Ersättning för förlust av förmån

Huvudmannen för en farled är skyldig att reparera eller ersätta en förlust av förmån som orsakas av att en farled inrättas eller av sedvanlig användning av farleden, om det inte ska anses skäligt att skadan ska tålas. I beslut om att inrätta farleden ska det finnas bestämmelser om reparation eller ersättning för sådana förluster av förmån som kan uppskattas på förhand. Tillstånds- och tillsynsverket kan också bestämma att bestämmelserna om reparation eller betalning av ersättning ska ses över separat vid en tidpunkt som bestäms i beslutet. Om förlusterna av förmån inte kan beräknas på förhand, kan Tillstånds- och tillsynsverket ålägga farledens huvudman att inom en viss tid inleda ett ansökningsärende för fastställande av ersättningen för de förluster av förmån som uppstår.

10 §

Avgift för användning av farled

Det får inte tas ut någon avgift för användningen av en farled i ett vattendrag. Tillstånds- och tillsynsverket kan på ansökan bevilja huvudmannen för en enskild farled, och kommunikationsministeriet huvudmannen för en allmän lokal farled, rätt att av dem som använder farleden ta ut en avgift som ersättning för byggkostnaderna, om dessa kostnader är

mycket höga. I beslutet ska avgiftens storlek och avgiftsgrunderna anges, likaså den tid som rätten att ta ut avgifter gäller.

Ägaren till en sluss eller en annan anordning som hör till en enskild farled har rätt att ta ut en skäligen avgift för tjänster i samband med att anordningen används. Ägaren eller den vars rätt eller fördel frågan kan gälla får ansöka om att Tillstånds- och tillsynsverket ska fastställa avgiftens storlek och avgiftsgrunderna.

11 kap.

Ansökningsförfarande

1 §

Tillämpningsområde

På behandlingen av ansökningsärenden hos Tillstånds- och tillsynsverket tillämpas förvaltningslagen och bestämmelserna i detta kapitel.

2 §

Anhängiggörande av ett ansökningsärende

Ett ärende inleds hos Tillstånds- och tillsynsverket genom en ansökan. Om den projektansvarige inte är en fysisk person, ska ansökan göras elektroniskt. Tillstånds- och tillsynsverket kan av särskilda skäl godkänna att ansökan lämnas in på papper. Den projektansvarige ska på Tillstånds- och tillsynsverkets begäran lämna in ansökningshandlingarna på papper, om det behövs för behandlingen av ärendet.

Tillstånds- och tillsynsverket ska i den informationstjänst för vattenhushållningsärenden som avses i 18 kap. 19 § göra en anteckning om varje ärende som blivit anhängigt. Av anteckningen ska utöver ärendet framgå datum när ärendet blev anhängigt, den projektansvariges namn och den kommun där projektet är placerat. När uppgifterna offentliggörs iaktas det som i 2 mom. i den paragrafen föreskrivs om offentliggörande av uppgifter som ingår i ett beslut och om radering av personuppgifter.

6 §

Utlåtanden

Utlåtande om ansökan ska begäras av den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning eller fiskerihushållning och av behöriga myndigheter som bevakar allmänintresset, om det inte är uppenbart onödigt att begära utlåtande av dem. När det är fråga om sådana samhälleligt viktiga projekt av nationell betydelse som kan ha avsevärda eller omfattande skadliga verkningar ska utlåtande av statsrådet inhämtas. Tillstånds- och tillsynsverket ska ge enheten för bevakning av allmänintresset tillfälle att bli hörd i fråga om samhälleligt viktiga projekt eller projekt som kan ha avsevärda eller omfattande verkningar för vattenmiljön eller användningen av vattnen.

Tillstånds- och tillsynsverket ska dessutom begära utlåtande av den kommunala miljövårdsmyndigheten i de kommuner där det i ansökan avsedda projektets verkningar kan

framträda, av den kommun där projektet ska placeras och vid behov av kommunerna inom projektets influensområde.

Om ett projekt genomförs inom eller dess verkningar utsträcker sig till samernas hembygdsområde och detta kan påverka samernas rättigheter som urfolk, ska Tillstånds- och tillsynsverket ge sametinget tillfälle att yttra sig.

Tillstånds- och tillsynsverket kan även inhämta andra behövliga utlåtanden och utredningar i ärendet.

7 §

Anmärkningar och åsikter

Innan Tillstånds- och tillsynsverket avgör ett ärende ska den ge dem vars rätt, fördel eller skyldighet ärendet kan beröra (*parterna*) tillfälle att framställa anmärkningar med anledning av ärendet.

9 §

Myndigheternas rätt att föra talan

Tillstånds- och tillsynsverket bevakar allmänintresset i tillstånds- och tillsynsuppgifter.

I ansökningsärenden förs parts talan av statliga myndigheter som i fråga om de uppgifter som ankommer på dem bevakar allmänintresset och av de kommunala miljöförvaltningsmyndigheter till vars område verkningarna av det projekt som avses i ansökan kan komma att utsträcka sig.

10 §

Delgivning av och information om ansökan

Tillstånds- och tillsynsverket ska delge ansökan genom offentlig kungörelse med iakttagande av 62 a § i förvaltningslagen. Information om kungörelsen ska med iakttagande av 108 § i kommunallagen publiceras i kommunerna inom projektets influensområde. Av kungörelsen ska det framgå vad som ska iaktas när anmärkningar görs och åsikter läggs fram. Närmare bestämmelser om kungörelsens innehåll och offentliggörande får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Kungörelsen och ansökningshandlingarna ska hållas tillgängliga i 30 dagar på Tillstånds- och tillsynsverkets webbplats. Tillstånds- och tillsynsverket kan dock med hänsyn till ärendets art besluta att kungörelsen och ansökningshandlingarna ska hållas tillgängliga längre än 30 dagar, dock högst 45 dagar.

11 a §

Hörande om tillståndsansökan och om komplettering av en miljökonsekvensbeskrivning

Om en tillståndsansökan och en sådan komplettering av en miljökonsekvensbeskrivning enligt 27 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning som gäller samma projekt är anhängiga samtidigt, kan Tillstånds- och tillsynsverket i samband med ett hörande om tillståndsansökan ordna ett hörande om miljökonsekvensbeskrivningen med iakttagande av 20 § i den lagen. Åsikter och utlåtanden om miljökonsekvensbeskrivningen samt anmärkningar

och åsikter om tillståndsansökan ska lämnas till Tillstånds- och tillsynsverket minst 45 och högst 60 dagar efter ett datum som bestäms av Tillstånds- och tillsynsverket.

12 §

Gemensam behandling av tillståndsansökningar

Om det vid behandlingen av ett ansökningsärende enligt denna lag visar sig att projektet också kräver miljötillstånd enligt miljöskyddslagen, ska Tillstånds- och tillsynsverket ålägga sökanden att inom rimlig tid lämna in en miljötillståndsansökan. I annat fall kan den tillståndsansökan som är anhängig lämnas utan prövning.

13 §

Gemensam handläggning

Om flera ansökningar har ett nära samband, kan Tillstånds- och tillsynsverket behandla ansökningarna samtidigt, förutsatt att detta ska anses ändamålsenligt och gemensam handläggning inte vållar oskäligt dröjsmål i handläggningen av ärendet eller orsakar annan olägenhet.

14 §

Inspektion

Tillstånds- och tillsynsverket eller en tjänsteman som är anställd vid verket kan förrätta inspektion enligt 39 § i förvaltningslagen. Inspektionsberättelsen ska fogas till handlingarna.

15 §

Muntlig bevisning

Tillstånds- och tillsynsverket kan höra ett vittne muntligen under försäkran samt en part muntligen i samband med förrättning av syn enligt 38 § i förvaltningslagen eller annars vid behov.

16 §

Inhämtande av särskild utredning

Efter delgivning får Tillstånds- och tillsynsverket besluta att särskild utredning som behövs för att avgöra ärendet ska inhämtas, om inte utredningen annars kan fås utan svårighet. Vid inhämtandet av utredningen ska parterna vid behov ges tillfälle att bli hörda.

Utredningen ska tas fram av en tillräckligt sakkunnig person. Om utredningen tas fram av någon som inte är anställd hos Tillstånds- och tillsynsverket, ska han eller hon för uppdraget förordnas till föredragande i bisyssla vid Tillstånds- och tillsynsverket.

Utredningen utformas som ett utlåtande. Utlåtandet och övriga handlingar ska skickas till Tillstånds- och tillsynsverket inom tre månader efter det att Tillstånds- och tillsynsverket meddelat att ett utredningsförfarande påbörjas. Närmare bestämmelser om det förfarande som ska iakttas när särskild utredning inhämtas får utfärdas genom förordning av statsrådet.

18 §

Avgörande av en viss del av ett ärende

Av särskilda skäl kan Tillstånds- och tillsynsverket i ett ansökningsärende meddela ett beslut om en viss sakfråga, innan ärendet avgörs till övriga delar. På ersättning tillämpas då 13 kap.

Av särskilda skäl kan Tillstånds- och tillsynsverket bestämma att frågan om ersättning av en skada som orsakas av en viss i ansökan avsedd åtgärd ska avgöras senare. När Tillstånds- och tillsynsverket avgör ärendet ska det ålägga den projektansvarige att inhämta utredning som behövs för avgörandet av ersättningsfrågan och att inom utsatt tid inleda ansökan om komplettering av ersättningsbeslutet. Ett beslut om att ersättningsfrågan ska avgöras separat hindrar inte den skadelidande att ansöka om ersättning i enlighet med denna lag.

19 §

Ändring av tidigare beslut

När Tillstånds- och tillsynsverket senare meddelar sitt beslut i ärendet till den del det ännu inte har avgjorts, kan verket ändra sitt tidigare beslut endast i den mån det är nödvändigt för att avlägsna motstridiga eller uppenbart oändamålsenliga villkor.

Om Tillstånds- och tillsynsverket har fått nya upplysningar om grunderna för fiskevårdsskyldighet eller fiskerihushållningsavgift som påförts genom ett beslut enligt 18 § 2 mom., kan verket på tjänstens vägnar behandla ett ärende som gäller justering och komplettering av skyldigheten eller avgiften. Tillståndsbeslutet kan i detta fall ses över så att det stämmer överens med 3 kap. 14 §, trots vad som i övrigt föreskrivs i denna lag om översyn av tillståndsvillkor.

20 §

Säkerhet

Säkerheten ställs hos Tillstånds- och tillsynsverket, som ska bevaka ersättningstagarens intressen vid ställandet av säkerheten och som vid behov ska vidta åtgärder i syfte att realisera säkerheten eller fördela medlen. Säkerhetsbeloppet ska vid behov justeras.

Säkerheten ska friges när ersättningsskyldigheten har fullgjorts, eller när ersättningsbeslutet har vunnit laga kraft och verksamheten inte har inletts före det. Om det bestäms att ersättningarna ska betalas periodiskt, ska säkerheten dock friges när ersättningsbeslutet vinner laga kraft, förutsatt att alla dittills förfallna poster har blivit betalda eller har deponerats med stöd av någon annan bestämmelse. Tillstånds- och tillsynsverkets beslut om att frigge en säkerhet får inte överklagas genom besvär.

22 §

Delgivning av och information om beslut

Tillstånds- och tillsynsverket ska delge ett beslut om ett ansökningsärende genom offentlig kungörelse med iakttagande av 62 a § i förvaltningslagen.

Beslutet ska skickas till sökanden. En kopia av beslutet ska skickas till dem som har begärt det, till den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning eller

fiskerihushållning, till den kommunala miljöförmyndigheten och till de myndigheter som bevakar allmänna intressen i ärendet. Information om meddelande av beslutet ska skickas elektroniskt under känd adress till de parter som avses i 11 §, till de myndigheter som avses i 9 § och till dem som framställt anmärkningar och åsikter i ärendet.

23 §

Ersättning för intressebevakningskostnader

Parterna svarar för sina egna kostnader hos Tillstånds- och tillsynsverket.

Om det på ansökan av den som lidit skada bestäms att den som vållat skadan ska betala ersättning eller vidta någon åtgärd, kan Tillstånds- och tillsynsverket ålägga den som vållat skadan att ersätta den skadelidande för kostnader som uppstått i samband med att ärendet utretts. Om en part har beviljats rättshjälp enligt rättshjälpslagen (257/2002), ska Tillstånds- och tillsynsverket i samband med att ersättningsärendet avgörs fastställa biträdets arvode och rättshjälpsstagarens självriskandel samt ålägga rättshjälpsstagaren att betala denna självriskandel till sitt biträde i enlighet med det som föreskrivs i den lagen.

24 §

Behandlingen av ärenden vid den kommunala miljöförmyndigheten

På behandlingen av ett ärende hos den kommunala miljöförmyndigheten tillämpas det som i 1—11, 13, 14, 17 och 21—23 § föreskrivs om behandlingen av ärenden hos Tillstånds- och tillsynsverket.

12 kap.

Vattenrättslig sammanslutning

5 §

Fastställande av stadgarna

Stadgarna för en vattenrättslig sammanslutning fastställs av Tillstånds- och tillsynsverket, om inte annat följer av 5 kap. 24 §. Stadgarna ska fastställas, om de överensstämmer med lag och inte medför skada för någon medlem. Små ändringar kan göras i stadgarna, om det behövs för att stadgarna ska kunna fastställas.

8 §

Registrering av en sammanslutning

En sammanslutning som bildats förs in i registret över vattenrättsliga sammanslutningar av Tillstånds- och tillsynsverket. Om sammanslutningen har bildats och dess stadgar har fastställts vid en dikningsförrättning, svarar Tillstånds- och tillsynsverket för att uppgifterna förs in i registret.

9 §

Införande av uppgifter

En vattenrättslig sammanslutning ska underrätta Tillstånds- och tillsynsverket om förändringar i de uppgifter som avses i 6 § 2 mom. Tillstånds- och tillsynsverket för in ändringarna i registret över vattenrättsliga sammanslutningar.

Anteckningar som har sin grund i beslut som meddelats av Vasa förvaltningsdomstol eller högsta förvaltningsdomstolen förs in i registret över vattenrättsliga sammanslutningar av Tillstånds- och tillsynsverket.

10 §

Rätt att få upplysningar

Tillstånds- och tillsynsverket, den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning eller fiskerihushållning och den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten har rätt att avgiftsfritt få sådana uppgifter ur registret som de behöver för att fullgöra sina uppgifter enligt denna lag.

11 §

Sammanslutningens stämma

Om sammanslutningen har upphört med sin verksamhet, kan en sammanslutningsmedlem, Tillstånds- och tillsynsverket, den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning eller den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten kalla till stämma för att besluta om tillsättande av styrelse eller en eller flera ombudsmän för att sköta sammanslutningens åligganden.

17 §

Klanderbara beslut

Ett i 1 mom. avsett ärende ska anhängiggöras genom ansökan hos Tillstånds- och tillsynsverket inom 60 dagar efter det att beslutet fattades. Om rättelseyrkande enligt 18 § har framställts med anledning av beslutet, har medlemmen dock rätt att anhängiggöra ärendet inom 30 dagar från delfäendet av det beslut som meddelats med anledning av rättelseyrkandet.

Tillstånds- och tillsynsverket kan av särskilda skäl samtycka till att beslutet verkställs innan ärendet avgörs slutligt, om verkställigheten inte gör det meningslöst att söka ändring.

18 §

Rättelseyrkande

En medlem vars rättigheter berörs av ett beslut som sammanslutningens stämma, styrelse eller ombudsman har fattat kan oberoende av 17 § yrka på rättelse av beslutet i sammanslutningens stämma. Rättelseyrkandet kan framställas på den grunden att beslutet inte har tillkommit på föreskrivet sätt, att det strider mot lag eller sammanslutningens stadgar eller att det kränker

medlemmens rättigheter. Om fastställelse för beslutet ska sökas hos Tillstånds- och tillsynsverket, får rättelseyrkande inte framställas.

19 §

Upplösning av sammanslutning

En sammanslutning kan inte upplösas, om den har skyldigheter eller ansvar som har sin grund i ett tillstånd eller en rättighet som beviljats för ett vattenhushållningsprojekt. En sammanslutning som är tillståndshavare i ett projekt som avses i 3 kap. 19 § kan upplösas, om Tillstånds- och tillsynsverket har gett tillstånd till att projektet avbryts.

En sammanslutning som har beslutat att upplösa sig ska betala sina skulder och fullgöra de skyldigheter som Tillstånds- och tillsynsverket har ålagt sammanslutningen. Om sammanslutningens alla borgenärer inte är kända, ska sammanslutningen låta utfärda en offentlig stämning på de okända borgenärerna. Om sammanslutningens tillgångar är större än skulderna och inte något annat följer av rättsförhållandena mellan medlemmarna i sammanslutningen, ska överskottet fördelas mellan medlemmarna i förhållande till röstetalen.

Den som ansvarar för likvidationsåtgärderna enligt 2 mom. eller någon av sammanslutningens medlemmar ska underrätta Tillstånds- och tillsynsverket om att sammanslutningen har upplösts inom 45 dagar efter det att likvidationsåtgärderna har slutförts. Till meddelandet ska fogas en slutrapport där det ska framgå att de åligganden som avses i 3 mom. har fullgjorts. Tillstånds- och tillsynsverket ska granska meddelandet. Om likvidationsåtgärderna vid upplösning av sammanslutningen har vidtagits så som föreskrivs i 3 mom., ska Tillstånds- och tillsynsverket konstatera att sammanslutningen har upplösts och registrera detta i datasystemet för miljövarldsinformation.

13 kap.

Ersättningar

6 §

Myndigheter och domstolar som behandlar ersättningsärenden

I detta kapitel avsedda ärenden som gäller ersättning för förlust av förmån avgörs av Tillstånds- och tillsynsverket, om inte något annat följer av 2 och 3 mom.

Tingsrätten behandlar

- 1) ärenden som gäller ersättning för personskada,
- 2) ärenden som avses i 3 § 1 mom., om inte ärendet med stöd av 130 § i miljöskyddslagen ska behandlas av Tillstånds- och tillsynsverket,
- 3) ärenden som avses i 4 §, om inte något annat följer av sjölagen och
- 4) ärenden som avses i 5 §, om inte något annat följer av 7 § 2 mom. eller ett förvaltningsvångsförfarande som avses i 14 kap. 4 § har inletts.

7 §

Ersättningar i samband med ansökningsärenden

Myndigheten ska behandla det yrkande som avses i 2 mom., om inte detta medför betydande dröjsmål. Om yrkandet inte kan behandlas i samband med tillståndsärendet, ska ersättning yrkas genom en separat ansökan hos Tillstånds- och tillsynsverket. Ett avgörande om separat behandling av ett ersättningsyrkande får inte överklagas genom besvär.

8 §

Separata ersättningsärenden

Oberoende av ett tidigare avgörande kan ersättning för sådana förluster av förmåner som inte förutsågs när tillståndet beviljades yrkas genom ansökan hos Tillstånds- och tillsynsverket. Om förlusten av förmån beror på ett ärende som behandlats vid en dikningsförrättning eller av den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten, ska ärendet avgöras av den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten.

15 §

Säkerställande av tillgången till vatten

Om ett tillståndspliktigt vattenhushållningsprojekt förhindrar eller avsevärt försvårar uttaget av vatten, ska Tillstånds- och tillsynsverket på yrkande av den som har rätt till ersättning bestämma att den ersättningsskyldige i stället för att betala ersättning ska vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa tillgången till vatten.

För underhållet av anordningar och anläggningar som uppförts med stöd av 1 mom. svarar den som har rätt till ersättning, om inte Tillstånds- och tillsynsverket med beaktande av förhållandena bestämmer något annat.

Om förlusten av förmån enligt 1 mom. beror på att en vattentäkt anläggs eller nyttjas, kan Tillstånds- och tillsynsverket i stället för ersättning bevilja den som har rätt till ersättning rätt att från vattentäkten få en vattenmängd som högst motsvarar hans eller hennes tidigare förbrukning. Detta får inte föranleda oskäligen kostnader och inte heller äventyra vattentäktens användningsändamål. Rätten gäller så länge vattentäkten används. För det vatten rättsinnehavaren får ska rättsinnehavaren betala ett pris som motsvarar vattnets andel av vattentäktens driftskostnader. För anläggandet och underhållet av den vattenledning som behövs svarar den ersättningsskyldige.

Om nyttan med en åtgärd som avses i denna paragraf är större än den förlust av förmån som avses i 1 mom., kan Tillstånds- och tillsynsverket när det beslutar om åtgärden ålägga den som har rätt till ersättning att efter vad som anses skäligt bidra till kostnaderna för åtgärden med högst en andel som motsvarar den nytta som åtgärden medför för honom eller henne.

16 §

Betalning av ersättning

I ett beslut om ersättningsskyldighet ska det anges när och hur ersättningen ska betalas och att fastställd ersättning ska betalas i ett för allt, om inte särskilda skäl kräver att ersättningen betalas periodiskt. På yrkande av ersättningstagaren kan det bestämmas att en av Tillstånds- och tillsynsverket godkänd säkerhet ska ställas för ersättning som betalas periodiskt.

Det ska bestämmas att en engångsersättning ska betalas eller behörigen deponeras hos Tillstånds- och tillsynsverket inom den tid som anges i beslutet innan den åtgärd som medför

ersättningsskyldighet vidtas, om inte parterna avtalar något annat eller något annat följer av 3 kap. 17 § eller 11 kap. 18 § 2 mom. Ersättningen ska dock betalas senast ett år efter det att beslutet har vunnit laga kraft. Ersättningen ska betalas inom 30 dagar från det att beslutet om ersättning meddelats i situationer som avses i 1 § 3 punkten och i fall som avses i 11 kap. 18 § 2 mom., om den verksamhet som avses i tillståndet har påbörjats.

18 §

Återbetalning av ersättning

Om ersättning har betalats utan grund eller till ett för stort belopp, har betalaren rätt att yrka på återbetalning genom en ansökan som riktas till Tillstånds- och tillsynsverket. Tillstånds- och tillsynsverket eller fullföljdsdomstolen kan med hänsyn till ersättningens belopp och omständigheterna bestämma att ersättningen inte behöver återbetalas.

19 §

Ersättning som ska betalas för intecknad egendom

Om det bestäms att en engångsersättning ska betalas för överlåtelse av en fastighet eller ett område som hör till en fastighet, för nyttjanderätt till fast egendom eller för någon åtgärd som annars med stöd av denna lag hänför sig till fast egendom och om inteckning har fastställts i egendomen, ska Tillstånds- och tillsynsverket samtidigt förordna att ersättningen, sedan beslutet vunnit laga kraft, ska deponeras hos Tillstånds- och tillsynsverket och fördelas så som det föreskrivs om köpesumman för utmätt egendom. Innehavaren av panträtt har lika rätt till det deponerade ersättningsbeloppet som denne hade till den pantsatta egendomen.

22 §

Upphävande av ersättningsskyldighet

Om tillståndshavaren ska betala ersättning enligt 16 § 3 mom. eller en del av ersättningen innan åtgärden vidtas och tillståndshavaren sedan meddelar sig avstå från ett projekt som inte har påbörjats, kan Tillstånds- och tillsynsverket när det beslutar att tillståndet inte längre ska gälla, på ansökan av tillståndshavaren upphäva den ersättningsskyldighet som ålagts i tillståndet.

14 kap.

Tillsyn och förvaltningstvång

1 §

Tillsynsmyndigheter

Tillstånds- och tillsynsverket och den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten utövar tillsyn över att denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den efterlevs.

2 §

Myndighetsåtgärder vid lagstridiga förfaranden

Om denna lag eller villkor, bestämmelser, ålägganden, förbud eller förordnanden som meddelats med stöd av denna lag inte har iakttagits, ska Tillstånds- och tillsynsverket eller den kommunala miljövårdsmyndigheten med hänsyn till sakens natur

1) uppmana den som bryter mot villkor, bestämmelser, ålägganden, förbud eller förordnanden att upphöra med förfarandet,

2) hos Tillstånds- och tillsynsverket väcka ett förvaltningstvångsärende som avses i 4 §,

3) anmäla saken till polisen för förundersökning, om inte gärningen med beaktande av förhållandena ska anses vara ringa.

3 §

Rätt att få upplysningar och göra inspektioner

Tillstånds- och tillsynsverket och den kommunala miljövårdsmyndigheten och av dem förordnade tjänstemän eller tjänsteinnehavare har rätt att i tillsynssyfte

1) trots tystnadsplikten enligt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet få nödvändiga upplysningar av myndigheter och verksamhetsutövare,

2) röra sig på annans område,

3) göra inspektioner och undersökningar, utföra mätningar och ta prover,

4) få tillträde till platser där verksamhet bedrivs,

5) kontrollera en verksamhets konsekvenser.

I 1 mom. avsedd rätt har också personer som biträder Tillstånds- och tillsynsverket eller den kommunala miljövårdsmyndigheten i dess uppdrag.

Tillstånds- och tillsynsverket och den kommunala miljövårdsmyndigheten får vidta i 1 mom. avsedda åtgärder i hemfridskyddade utrymmen bara om det är nödvändigt för att skydda liv, hälsa, egendom eller miljön eller om det finns grundad anledning att misstänka ett brott enligt 16 kap. 1 §.

4 §

Åtgärder vid överträdelser eller försummelser

Om någon bryter mot denna lag eller mot villkor, bestämmelser, ålägganden, förbud eller förordnanden som meddelats med stöd av den, kan Tillstånds- och tillsynsverket

1) förbjuda honom eller henne att fortsätta eller upprepa överträdelsen,

2) ålägga honom eller henne att fullgöra sin skyldighet,

3) ålägga honom eller henne att rätta till det som har gjorts i strid med villkor, bestämmelser, ålägganden, förbud eller förordnanden.

Om någon vid dikning eller användningen av ett dike har handlat i strid med bestämmelserna i denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av dem eller försummat dikesunderhållet, kan den kommunala miljövårdsmyndigheten meddela ett förbud eller ett åläggande enligt 1 mom. I det fall att det när ett förbud eller åläggande meddelas blir nödvändigt att avgöra om det behövs ett tillstånd av Tillstånds- och tillsynsverket eller om ett tillstånd iakttas, är det dock Tillstånds- och tillsynsverket som ska meddela förbudet eller åläggandet. Framgår det under behandlingen av ett ärende att det är fråga om ett projekt som kräver tillstånd eller om iakttagandet av ett tillstånd, ska ärendet överföras till Tillstånds- och tillsynsverket för avgörande.

5 §

Förfarandet i förvaltningstvångsärenden

Innan ett förbud eller åläggande meddelas ska den som förbudet eller åläggandet gäller ges tillfälle att bli hörd. Vid behov ska också andra parter, den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten och myndigheter som bevakar allmänintresset höras.

6 §

Avhjälpan av naturskador

Om en sådan åtgärd i anslutning till uppdämning eller vattenuttag som strider mot denna lag eller om en försummelse av skyldigheter förorsakar eller innebär ett överhängande hot om en betydande negativ förändring i vattendrag eller grundvatten eller en naturskada som avses i 3 § 7 punkten i naturvårdslagen ska Tillstånds- och tillsynsverket, utöver vad som föreskrivs i 4 § i detta kapitel, ålägga den som orsakat olägenheten att vidta behövliga åtgärder för att förhindra negativa konsekvenser eller begränsa dem så att de blir så små som möjligt eller att vidta hjälpåtgärder som avses i lagen om avhjälpan av vissa miljöskador (383/2009). Ärendet ska behandlas på det sätt som föreskrivs i 5 § i detta kapitel.

7 §

Underrättelse om naturskador

Den som orsakat olägenheter eller skador som avses i 6 § eller överhängande hot om sådana ska utan dröjsmål underrätta Tillstånds- och tillsynsverket om detta och vidta behövliga åtgärder för att förhindra olägenheterna eller skadorna eller begränsa dem så att de blir så små som möjligt.

8 §

Vite samt hot om tvångsutförande eller avbrytande

Tillstånds- och tillsynsverket eller den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten ska, om det inte är uppenbart onödigt, förena ett förbud eller åläggande som har meddelats med stöd av 4 eller 6 § med vite eller med hot om att den försummade åtgärden genomförs på den försumliges bekostnad eller om att verksamheten avbryts. Den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten kan ges rätt att utföra den behövliga åtgärden.

9 §

Anläggningar utan ägare

Om det underhåll av en anläggning som avses i 2 kap. 9 § 1 mom. försummas och det inte är känt eller utan svårighet kan redas ut vem som är anläggningens ägare eller vem som annars har ansvaret för den, får Tillstånds- och tillsynsverket på eget initiativ eller på ansökan av den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning eller fiskerihushållning vidta eller

ge den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten eller den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning eller fiskerihushållning rätt att på statens bekostnad vidta behövliga åtgärder för att undanröja olägenheten eller faran. Tillstånds- och tillsynsverket kan på eget initiativ eller på ansökan av den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten eller den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning eller fiskerihushållning bestämma att de kostnader som staten orsakats av åtgärderna helt eller delvis ska drivas in hos den som försummat underhållet, om det senare framgår vem denne är.

10 §

Tillsynsverketens omedelbara åtgärder

Om en åtgärd eller försummelse i strid med denna lag eller i strid med villkor, bestämmelser, ålägganden, förbud eller förordnanden som meddelats med stöd av den medför omedelbar olägenhet eller fara för säkerhet, hälsa eller något annat viktigt allmänt intresse eller avsevärd fara för annans egendom, får Tillstånds- och tillsynsverket eller den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten vidta behövliga åtgärder för att undanröja olägenheten eller faran.

Tillstånds- och tillsynsverket eller den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten ska efter en åtgärd som avses i 1 mom. utan dröjsmål inleda ett sådant ärende om förvaltningstvång som avses i 4 § 1 mom., om inte detta är onödigt.

11 §

Avbrytande av verksamhet

Tillstånds- och tillsynsverket eller den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten kan avbryta verksamhet som avses i 2 kap. 15 §, om verksamheten är uppenbart lagstridig. Efter avbrytandet ska Tillstånds- och tillsynsverket eller den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten utan dröjsmål inleda ett sådant ärende om förvaltningstvång som avses i 4 § 1 mom. i detta kapitel, om inte detta är onödigt.

Tillstånds- och tillsynsverket eller den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten kan besluta att en tjänsteman eller tjänsteinnehavare i dess tjänst meddelar det förordnande som avses i 1 mom.

13 §

Åtgärder med anledning av anmälan om slutförande

Tillstånds- och tillsynsverket ska genom offentlig kungörelse med iakttagande av 62 a § i förvaltningslagen delge den anmälan om slutförande som lämnats in till verket, om projektet i fråga har betydande eller vittgående miljökonsekvenser. Information om kungörelsen ska med iakttagande av 108 § i kommunallagen publiceras i kommunerna inom projektets influensområde. Information om att kungörelsen offentliggörs ska publiceras i åtminstone en tidning med allmän spridning inom projektets influensområde, om inte ärendet är av ringa betydelse eller det annars är onödigt att publicera informationen.

Tillstånds- och tillsynsverket eller den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten kan med anledning av anmälan förrätta en inspektion enligt 39 § i förvaltningslagen eller vidta andra åtgärder som avses i 3 § i detta kapitel för att utreda huruvida projektet har genomförts enligt tillståndsvillkoren.

14 §

Rätt att inleda ärenden

Om ett ärende som avses i 4 eller 6 § inte har inletts på Tillstånds- och tillsynsverkets eget initiativ eller på ansökan av den kommunala miljövårdsmyndigheten, kan ärendet väckas skriftligen av

- 1) en part,
- 2) en registrerad förening eller stiftelse vars syfte är att främja miljöskydd, hälsoskydd eller naturvård eller trivseln i boendemiljön och inom vars stadgeenliga verksamhetsområde miljökonsekvenserna i fråga uppträder,
- 3) den kommun där vattenhushållningsprojektet är placerat eller av en annan kommun inom vars område projektets miljökonsekvenser uppträder,
- 4) den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning eller fiskerihushållning eller någon annan myndighet som bevakar allmänt intresse i ärendet.

15 kap.

Sökande av ändring och verkställande av beslut

1 §

Sökande av ändring

Ändring i beslut som Tillstånds- och tillsynsverket eller den kommunala miljövårdsmyndigheten har meddelat med stöd av denna lag och i beslut som har meddelats vid en dikningsförrättning får sökas genom besvär hos Vasa förvaltningsdomstol. Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden. Besvär över den avgift som tas ut för behandlingen av ett ärende anförs på samma sätt som besvär över huvudsaken.

Omprövning av beslut om godkännande eller ändring av samordnad recipientkontroll eller av en kontrollplan som Tillstånds- och tillsynsverket eller den livskraftscentral som sköter uppgifter inom fiskerihushållning har meddelat enligt 3 kap. 11 § eller av beslut om godkännande av en plan för fullgörande av fiskevårdsskyldighet och fastställande av en plan för användning av fiskerihushållningsavgift som den livskraftscentral som sköter uppgifter inom fiskerihushållning har meddelat enligt 3 kap. 15 § samt omprövning av beslutet om den avgift som tas ut för dessa beslut får begäras hos Tillstånds- och tillsynsverket. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen. Tillstånds- och tillsynsverket ska delge det beslut som meddelats med anledning av begäran om omprövning och informera om det med iakttagande av 11 kap. 22 §. Ändring i beslut med anledning av begäran om omprövning får sökas med iakttagande av vad som föreskrivs i 1 mom.

2 §

Besvärsrätt

Ändring i beslut som meddelats med stöd av denna lag får sökas av

- 1) en part,
- 2) en registrerad förening eller stiftelse vars syfte är att främja miljöskydd, hälsoskydd, naturvård eller trivseln i boendemiljön och inom vars stadgeenliga verksamhetsområde miljökonsekvenserna i fråga uppträder,
- 3) den kommun där vattenhushållningsprojektet är placerat eller av en annan kommun inom vars område projektets miljökonsekvenser uppträder,

4) den kommunala miljövårdsmyndigheten i den kommun där projektet är placerat och kommunerna inom projektets influensområde,

5) den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning eller fiskerihushållning, om det behövs för att sköta sådana uppgifter som hör till centralen, eller någon annan i 11 kap. 9 § avsedd myndighet som bevakar allmänintresset,

6) sametinget, om ett vattenhushållningsprojekt genomförs inom samernas hembygdsområde eller dess verkningar utsträcker sig till det och om projektet kan påverka samernas rättigheter som urfolk.

Ändring i ett beslut av Tillstånds- och tillsynsverket får sökas också av verkets enhet för bevakning av allmänintresset, om det behövs för att trygga ett vägande allmänt intresse inom miljöskydd, naturvård eller vattenskydd som Tillstånds- och tillsynsverket utövar tillsyn över, för att avgöra viktiga rättsfrågor som anknuter till tillämpningsområdet för lagen eller för att säkerställa en enhetlig praxis i fråga om lagens tillämpning.

4 §

Förfarandet i fullföljdsdomstolen

Vasa förvaltningsdomstol kan vid behov ge Tillstånds- och tillsynsverket eller den kommunala miljövårdsmyndigheten tillfälle att ge ett utlåtande om besvären.

4 a §

Skyndsamt behandling av vissa besvärssärenden

Ett ärende som gäller en sådan tillståndsansökan som avses i 11 § i lagen om behandling av vissa miljöärenden vid Tillstånds- och tillsynsverket (1) ska vid fullföljdsdomstolen behandlas skyndsamt i förhållande till andra tillståndsärenden enligt denna lag.

7 §

Verkställighet av beslut som inte har vunnit laga kraft

Vasa förvaltningsdomstol kan på sökandens begäran fastställa att projektet får inledas enligt tillståndsbeslutet trots att besvär anförts. Det kan förordnas att beslutet ska verkställas helt eller delvis eller vid en viss tidpunkt, om det visas att det finns grundad anledning att inleda verksamheten, verkställigheten inte gör ändringssökandet onödigt och sökanden ställer godtagbar säkerhet för ersättning av de förluster av förmåner och de kostnader som en upphävning av beslutet eller en ändring av tillståndsvillkoren kan medföra. Säkerheten ställs hos Tillstånds- och tillsynsverket. Kravet på ställande av säkerhet gäller inte staten och dess inrättningar och inte heller kommuner och samkommuner.

8 §

Verkställighet av beslut som gäller förvaltningstvång

Tillstånds- och tillsynsverket eller den kommunala miljövårdsmyndigheten kan på grund av ärendets brådskande natur eller av andra särskilda orsaker bestämma att ett beslut som avses i 14 kap. 4 § ska iakttas trots att ändring har sökts.

9 §

Verkställighet av beslut som gäller kontroll

När Tillstånds- och tillsynsverket eller den livskraftscentral som sköter uppgifter inom fiskerihushållning godkänner en kontrollplan som förelagts verket eller centralen kan verket eller centralen bestämma att beslutet ska iakttas trots att omprövning har begärts eller ändring sökts.

16 kap.

Straffbestämmelser

2 §

Tillståndsförseelse enligt vattenlagen

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) påbörjar ett projekt som avses i 3 kap. 2 eller 3 § eller 5 kap. 3 § utan tillstånd av Tillstånds- och tillsynsverket,

2) genomför ett projekt i strid med tillståndet eller försummar att iaktta tillståndsvillkoren,

3) äventyrar de naturliga förhållandena i de typer av vattennatur som avses i 2 kap. 11 § 1 mom. utan undantag som beviljats av Tillstånds- och tillsynsverket,

4) försummar att slutföra ett tillståndspliktigt projekt på ett sätt som kan medföra olägenhet eller fara för någon annan eller för någon annans egendom,

5) försummar sin skyldighet enligt lag eller tillstånd att underhålla en damm, anläggning, anordning eller vall i eller utanför ett vattendrag,

6) försummar sin skyldighet enligt lag eller tillstånd att underhålla ett dike, en vattenledning eller ett avlopp,

7) försummar sin skyldighet enligt lag eller tillstånd att underhålla en farled, eller

8) påbörjar ett projekt som avses i 5 kap. 4 § utan något beslut som meddelats vid en dikningsförrättning eller genomför ett projekt i strid med ett beslut som meddelats vid en dikningsförrättning,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *tillståndsförseelse enligt vattenlagen* dömas till böter.

3 §

Brott mot vattenlagen

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) i strid med 2 kap. 10 § hindrar vattnets fria lopp i en rännil eller ett dike så att gärningen kränker ett enskilt intresse mer än i ringa mån,

2) i strid med 4 kap. 3 § tar ytvatten från någon annans vattenområde eller i strid med 4 kap. 4 § tar grundvatten från någon annans område,

3) utan laglig rätt hindrar samfärdsel i ett vattendrag, flottning av virke eller annan sådan användning av ett vatten- eller markområde som har sin grund i denna lag eller i ett tillstånd eller en rätt som meddelats med stöd av den,

4) missbrukar de rättigheter flottaren har enligt 9 kap. 5 och 6 § eller handlar i strid med bestämmelserna i flottningsstadgan,

5) handlar i strid med ett beslut som den kommunala miljövårdsmyndigheten meddelat med stöd av 4 kap. 2 § eller 5 kap. 5 eller 9 §,

6) i strid med 2 kap. 3—5, 5 a eller 6—8 § färdas i ett vattendrag, tar vatten, placerar en anläggning eller en ledning på någon annans vattenområde eller vidtar en åtgärd som avses i 2 kap. 6 §, eller

7) i strid med 2 kap. 15 § eller 5 kap. 6 § underlåter att underrätta Tillstånds- och tillsynsverket om en åtgärd,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *brott mot vattenlagen* dömas till böter.

5 §

Tillstånds- och tillsynsverkets rätt att föra talan i brottmål

I ett brottmål som gäller en gärning som är straffbar enligt detta kapitel förs målsägandens talan av Tillstånds- och tillsynsverket, om ett allmänt intresse har kränkts.

17 kap.

Fastighetsrättsliga bestämmelser

1 §

Anmälan om inlösen

Ett beslut genom vilket det har beviljats rätt eller förelagts skyldighet att lösa in en fastighet eller ett outbrutet område av en fastighet, ett för flera fastigheter samfällt område eller ett outbrutet område av ett sådant område eller ett biområde som avses i 2 § 3 mom. i fastighetsregisterlagen (392/1985) ska av Tillstånds- och tillsynsverket utan dröjsmål anmälas till inskrivningsmyndigheten för anteckning i lagfarts- och inteckningsregistret.

När inlösenbeslutet har vunnit laga kraft och den ersättning som fastställts i beslutet har betalats till ägaren eller deponerats på behörigt sätt, ska Tillstånds- och tillsynsverket underrätta inskrivningsmyndigheten om detta.

4 §

Panträtt och andra rättigheter

Om någon annan rättighet som avser en fastighet inte kan bibehållas till följd av att ett projekt genomförs eller om utnyttjandet av rättigheten avsevärt försvåras och rättighetens innehavare yrkar att den ska lösas in, ska Tillstånds- och tillsynsverket i inlösenbeslutet fastställa att rättigheten ska upphöra att gälla vid den tidpunkt då beslutet vunnit laga kraft och ersättningen för förlusten av rättigheten betalats eller behörigen deponerats.

5 §

Införande av uppgifter i fastighetsdatasystemet

Tillstånds- och tillsynsverket ska se till att en anteckning görs i fastighetsdatasystemet i fråga om ett sådant lagakraftvunnet beslut genom vilket det har beviljats rätt att

- 1) anlägga bädd eller uppföra annan anläggning på annans mark,
- 2) sätta annans område varaktigt under vatten,
- 3) använda vattenkraft som tillhör annans fastighet eller samfällt område,
- 4) fortgående utnyttja annans fasta egendom på något annat sätt än vad som avses i 1—3 punkten.

I fastighetsdatasystemet kan det även antecknas beslut som den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten fattat och beslut som fattats vid en dikningsförrättning. Tillstånds- och tillsynsverket ser till att det beslut som fattats vid dikningsförrättningen antecknas i fastighetsdatasystemet.

6 §

Fastighetsförrättning

Om de uppgifter som avses i 5 § inte kan antecknas i fastighetsdatasystemet utan särskild utredning, ska Lantmäteriverket på ansökan av Tillstånds- och tillsynsverket förordna att fastighetsförrättning ska verkställas. På förrättningen tillämpas bestämmelserna om fastighetsbestämning i fastighetsbildningslagen.

7 §

Rättigheter och skyldigheter vid ägarbyten

Om ett tillstånd eller en rätt till vattenreglering eller uttag av vatten överförs till någon annan, ska förvärvaren underrätta Tillstånds- och tillsynsverket om överföringen. En anmälan om överföringen ska också göras om tillståndet innehåller en fiskevårdsskyldighet.

8 §

Beviljande av nyttjanderätt

Tillstånds- och tillsynsverket kan bevilja sökanden en sådan rätt som avses i 2 kap. 12, 13, 13 a och 14 §, om

- 1) sökanden har beviljats tillstånd enligt denna lag,
- 2) sökanden på annat sätt än med stöd av denna lag har fått rätt till det område som projektet förutsätter, men området med anledning av tvist, konkurs eller utsökning eller av annan orsak frångått den som området ansågs tillhöra när tillståndet beviljades, och
- 3) nyttjanderätten anses behövlig med beaktande av projektets art och betydelse.

Om en rätt till vattenkraft som har tagits i bruk för ett kraftverk har gått förlorad på det sätt som avses i 1 mom. 2 punkten, kan Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan bevilja kraftverkets ägare en i 8 kap. 5 § avsedd ständigt nyttjanderätt till vattenkraften. Ett tillstånd att bygga kraftverk förblir gällande trots att rätten till vattenkraften eller till ett område som ska tas i bruk för kraftverket helt eller delvis gått förlorad på ovan avsett sätt.

11 §

Ägoreglering

Tillstånds- och tillsynsverket ska sända ett lagakraftvunnet tillståndsbeslut till Lantmäteriverket, om

- 1) en nyttjanderätt som avses i 6 kap. 6 § beviljas genom beslutet, eller
 - 2) genomförandet av det projekt som beslutet avser innebär att ägorna splittras eller blir mindre, att förbindelser avbryts eller försvåras eller att någon annan motsvarande olägenhet orsakas enligt vad som avses i lagen om ägoregleringar på grund av vattendragsprojekt.
-

18 kap.

Särskilda bestämmelser

1 §

Uppgifter som ska antecknas i datasystemet för miljövärdsinformation och datasystemet för naturvården

I datasystemet för miljövärdsinformation ska uppgifter antecknas om beslut som Tillstånds- och tillsynsverket, Vasa förvaltningsdomstol och högsta förvaltningsdomstolen har meddelat med stöd av denna lag. I datasystemet för naturvården ska uppgifter antecknas om de i 2 kap. 11 § 2 mom. avsedda beslut som meddelats av och undantag som beviljats av Tillstånds- och tillsynsverket, Vasa förvaltningsdomstol och högsta förvaltningsdomstolen.

I datasystemet för miljövärdsinformation kan dessutom uppgifter antecknas om

- 1) beslut som den kommunala miljövärdsmyndigheten har meddelat med stöd av denna lag,
 - 2) beslut som har meddelats vid dikningsförrättningar,
 - 3) anmälningar till Tillstånds- och tillsynsverket,
 - 4) myndighetsbeslut som meddelats med stöd av motsvarande äldre lagstiftning.
-

2 §

Införande av uppgifter

Anteckningen i datasystemet för miljövärdsinformation och datasystemet för naturvården görs av den myndighet som avgjort ärendet. Om ett ärende har avgjorts vid en dikningsförrättning, görs anteckningen av Tillstånds- och tillsynsverket.

Tillstånds- och tillsynsverket ska också göra anteckning om sådan ändring av en offentlig farled som avses i 10 kap. 4 § 2 mom. i datasystemet för miljövärdsinformation.

3 §

En myndighets rätt att få uppgifter avgiftsfritt

Tillstånds- och tillsynsverket, den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning eller fiskerihushållning och den kommunala miljövärdsmyndigheten har oberoende av sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt få sådana uppgifter ur datasystemet för miljövärdsinformation som de behöver för att fullgöra sina uppgifter enligt denna lag.

Trafikledsverket har rätt att av huvudmannen för en allmän lokal farled avgiftsfritt få nödvändiga uppgifter för sjökort.

3 a §

Redogörelse för uppdämnings- och avtappningsåtgärder på ett avrinningsområde

Den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning ska vid behov sammanställa en redogörelse för åtgärder genom vilka skadliga verkningar av översvämning eller torra kan minskas (*redogörelse för uppdämnings- och avtappningsåtgärder på ett avrinningsområde*). Redogörelsen ska omfatta åtgärder som påverkar vattenstånd och vattenföring och som den projektansvarige kan utföra när ett vattenhushållningsprojekt genomförs. I redogörelsen ska också undersökas möjligheterna att samordna åtgärderna med övriga vattenhushållningsprojekt på avrinningsområdet på så sätt att de skadliga följderna av översvämning eller torra enligt en helhetsbedömning blir så små som möjligt. Redogörelsen ska sammanställas i tillräckligt samarbete med de projektansvariga, de berörda kommunerna, Tillstånds- och tillsynsverket och andra myndigheter.

Utifrån redogörelsen för uppdämnings- och avtappningsåtgärder på avrinningsområdet kan den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning lämna in en ansökan till Tillstånds- och tillsynsverket om översyn av tillståndsvillkoren eller meddelande av nya villkor för ett vattenhushållningsprojekt med stöd av 3 kap. 21 § 1 mom. 4 punkten.

4 §

Åtgärder för avvärjande av fara

Om exceptionella naturförhållanden eller någon annan övermäktig händelse leder till översvämning eller någon annan sådan förändring i vattendrag eller dess vattenförhållanden som kan orsaka allmän fara för människors liv, säkerhet eller hälsa, stor skada för allmänintresset eller stor och omfattande skada för enskilda intressen, ska Tillstånds- och tillsynsverket vidta, eller ålägga den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning eller den som ansvarar för vattenhushållningsprojektet att vidta, nödvändiga temporära åtgärder för att avvärja faran eller begränsa skadorna. Åläggandet kan meddelas oberoende av vad som föreskrivs i denna lag eller bestäms i tillstånd eller beslut som meddelats med stöd av den.

Om det för att genomföra ett vattenhushållningsprojekt för vilket det har beviljats tillstånd krävs brådskande temporära åtgärder på grund av att torra, översvämning, ras, is eller någon annan exceptionell omständighet hotar projektet, kan Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan ge den som ansvarar för vattenhushållningsprojektet rätt att vidta de åtgärder som behövs för att hindra negativa följder.

Ett ärende som avses i 1 mom. inleds på Tillstånds- och tillsynsverkets eget initiativ eller på ansökan av den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning. Om ärendets brådskande natur eller andra vägande omständigheter så kräver, kan ett ärende som avses i 1 och 2 mom. behandlas utan att bestämmelserna om behandling av ansökningsärenden i 11 kap. iakttas. Ett sådant beslut av Tillstånds- och tillsynsverket som avses i 1 och 2 mom. får verkställas även om det överklagas.

5 §

Förhindrande av skada som orsakas av is

Ägare till inrättningar eller anläggningar, flottare och den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning har i syfte att förhindra skada eller olägenhet som orsakas av isbildning eller is rätt att spränga is, uppställa tillfälliga bommar och vidta andra nödvändiga åtgärder.

Vid sprängning av ishinder ska nödvändig försiktighet iakttas. Sprängningen ska utföras så att allmänna eller allmänt använda vintervägar inte utan tvingande skäl avskärs eller fiskbeståndet inte nämnvärt skadas. Polisen och Tillstånds- och tillsynsverket ska underrättas om sprängningen.

7 §

Undersökningstillstånd

Om det inte avtalas om saken, kan Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan bevilja rätt att på annans område utföra sådana undersökningar av jordmånen, vattenmängden och andra förhållanden som behövs för att utreda konsekvenserna av eller möjligheterna att genomföra ett i denna lag avsett projekt eller för att utröna grundvattentillgångarna (*undersökningstillstånd*). Närmare bestämmelser om innehållet i tillståndsansökan och de utredningar som ska fogas till ansökan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Meningskiljaktigheter som ska avgöras av Tillstånds- och tillsynsverket

Tillstånds- och tillsynsverket avgör på ansökan meningskiljaktigheter som gäller behovet av tillstånd, tillämpningen av tillståndsvillkoren, genomförandet av ett projekt, underhållsskyldigheten, avlägsnandet av en inrättning eller en anläggning eller återställandet av förhållandena, om avgörandet uppenbarligen kommer att påverka även andras än kärandens eller svarandens rätt eller fördel. Ett ärende inleds genom en ansökan.

Om ett ärende som avses i 1 mom. har väckts vid tingsrätten, ska tingsrätten överföra ärendet till Tillstånds- och tillsynsverket till den del som avses i 1 mom. Ett ersättningsyrkande får inte avgöras av tingsrätten förrän en meningskiljaktighet som avses i 1 mom. har avgjorts genom ett beslut som vunnit laga kraft.

9 §

Meningskiljaktigheter som gäller nyttjande eller äganderätt

Om parterna blir oense om den nyttjande- eller äganderätt som beviljandet av ett tillstånd eller en rätt kräver, ska Tillstånds- och tillsynsverket, om det inte kan avgöra frågan såsom en prejudiciell fråga i samband med behandlingen av ansökan, genom sitt beslut anvisa parterna att inom utsatt tid väcka talan vid tingsrätt eller, om ärendet med stöd av 281 § i fastighetsbildningslagen ska avgöras vid en fastighetsförrättning, ansöka om en sådan förrättning.

Ett i 1 mom. avsett beslut hindrar inte fortsatt behandling av ansökan och avgörande av tillståndsärendet, om inte Tillstånds- och tillsynsverket anser att det föreligger vägande skäl för att skjuta upp behandlingen tills meningskiljaktigheten är avgjord.

10 §

Utlåtande av Tillstånds- och tillsynsverket

Om en allmän domstol handlägger ett tviste- eller brottmål som inte kan avgöras utan särskilda insikter i vattenhushållningsärenden, ska domstolen inhämta utlåtande av Tillstånds- och tillsynsverket.

12 §

Avgifter för behandlingen av ett ärende

För behandlingen hos Tillstånds- och tillsynsverket och den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten av ett ärende som avses i denna lag får det tas ut en avgift. Ingen avgift tas ut för behandling av ett ärende som har inletts på initiativ av en myndighet eller på initiativ av en part som orsakats olägenhet. För behandling av ett ärende som har inletts på yrkande av någon annan får det tas ut en avgift, om det ska anses uppenbart att ärendet har väckts utan grund.

Tillstånds- och tillsynsverket kan besluta att en förskottsavgift ska betalas för handlägningskostnader som avses i 1 mom. och samtidigt bestämma att behandlingen av ärendet inte fortsätter förrän betalning skett eller godtagbar säkerhet för betalningen ställs. Förskottsavgiften ska grunda sig på en uträkning som gjorts av Tillstånds- och tillsynsverket.

Avgift för beslut enligt 3 kap. 11 § 3 mom. och 3 kap. 15 § som en av Tillstånds- och tillsynsverket förordnad myndighet meddelar kan tas ut i enlighet med det som föreskrivs i 1 mom.

17 §

Utbyte av information mellan myndigheterna

När Tillstånds- och tillsynsverket får en anmälan som avses i 2 kap. 15 § ska verket underrätta den kommunala miljöförvaltningsmyndighet inom vars område åtgärden vidtas eller till vars område åtgärdens verkningar sträcker sig.

18 §

Fastställande av gränserna för ett vattenområde

Om den i 1 kap. 5 § avsedda gränsen mot land för ett vattenområde är svår att fastställa till följd av sådana växlingar i vattenståndet som orsakats av reglering av vattendraget, kan Tillstånds- och tillsynsverket i sitt tillståndsbeslut eller på särskild ansökan vid behov bestämma var gränsen ska anses löpa.

Om det är tillåtet att hålla vattnet på en bestämd högsta nivå under en betydande del av växtperioden, kan vattenområdets gräns mot land fastställas i enlighet med denna nivå. I annat fall ska Tillstånds- och tillsynsverket, när det fastställer gränsen, på behörigt sätt beakta tidpunkten för och varaktigheten av de högsta tillåtna vattenstånden under regleringsperioden.

19 §

Informationstjänst för vattenhushållningsärenden

Tillstånds- och tillsynsverket ska efter det att den föreskrivna tiden för sökande av ändring har löpt ut på sin webbplats publicera sitt beslut om ett vattenhushållningsärende, om publicering inte med beaktande av ärendets betydelse ska anses vara onödigt (*informationstjänst*)

för vattenhushållningsärenden). I beslutet får namnet på den projektansvarige samt namnen och fastighetsbeteckningarna på fastigheterna inom projektets influensområde offentliggöras.

19 kap.

Ikraftträdande

5 §

Översyn av tillståndsvillkoren

Om inte något annat följer av detta kapitel, kan Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan se över villkoren i ett tillstånd som beviljats innan denna lag har trätt i kraft eller meddela nya villkor med iakttagande i tillämpliga delar av det som föreskrivs i 3 kap. 21 §. Det som i detta moment föreskrivs om tillstånd gäller också andra myndighetsbeslut som kan jämföras med tillstånd.

7 §

Vattenreglering

Om ett vattenregleringsprojekt som grundar sig på ett tillstånd som har beviljats före den 1 maj 1991 har betydande skadeverkningar för vattenmiljön eller dess användning, ska den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning utreda möjligheterna att minska regleringens skadeverkningar. Utredningen ska göras i tillräckligt samarbete med tillståndshavaren, dem som drar nytta av regleringen, kommunerna inom influensområdet, Tillstånds- och tillsynsverket och de berörda myndigheterna. När utredningen görs ska vid behov också andra parter höras.

När en utredning som avses i 1 mom. har gjorts kan den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning eller fiskerihushållning eller kommunen ansöka om att tillståndsvillkoren ses över eller att nya villkor ställs, om skadeverkningarna inte annars i tillräcklig mån kan minskas, och om ärendet inte har inletts på Tillstånds- och tillsynsverkets eget initiativ.

En förutsättning för översynen är att den med hänsyn till omständigheterna medför avsevärd nytta för allmänintresset. Översynen får inte heller avsevärt minska den nytta som vattenregleringen totalt medför eller väsentligt ändra det ursprungliga syftet med regleringen, om inte den redan förlorat sitt ursprungliga syfte. Om det är uppenbart att det finns förutsättningar för en översyn, kan Tillstånds- och tillsynsverket, om ansökningshandlingarna inte innehåller tillräckliga upplysningar, också ålägga tillståndshavaren att lämna behövliga kompletterande upplysningar till verket. I ett sådant beslut av Tillstånds- och tillsynsverket får ändring inte sökas separat. Om tillståndshavaren inte inom utsatt tid lämnar kompletterande upplysningar till Tillstånds- och tillsynsverket, kan upplysningarna inhämtas på tillståndshavarens bekostnad. För översynen gäller det som föreskrivs i 3 kap. 21 §.

9 §

Kontrollskyldighet

45

Tillstånds- och tillsynsverket kan på eget initiativ eller på ansökan av den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning eller fiskerihushållning ålägga kontrollskyldighet enligt 3 kap. 11 § även när det gäller ett projekt som beviljats tillstånd i enlighet med bestämmelser som gällde före ikraftträdande av denna lag. I fråga om åläggande och ändring av kontrollskyldighet gäller i tillämpliga delar 3 kap. 11 §.

10 §

Fiskevårdsskyldighet och fiskerihushållningsavgift

Tillstånds- och tillsynsverket kan i enlighet med 3 kap. 22 § på ansökan eller på eget initiativ ändra också sådana villkor i fråga om fiskevårdsskyldighet eller fiskerihushållningsavgift som har meddelats med stöd av äldre lagstiftning som motsvarar denna lag.

Ändringen kan ske under förutsättning att den anses behövlig med hänsyn till ett allmänt intresse eller ett viktigt enskilt intresse. Tillstånds- och tillsynsverket ska i sitt beslut beakta hur lång tid som har förflutit sedan fiskerihushållningsavgiften påfördes och övriga synpunkter som påverkar saken.

12 §

Tidigare byggda anläggningar

Om ett tillstånd att bygga i vattendrag har beviljats med stöd av bestämmelser som gällde före ikraftträdandet av den gamla vattenlagen, kan Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan ålägga ägaren till en anläggning som uppförts med stöd av tillståndet att tillåta byggande av behövliga anordningar för bevarande av fiskbeståndet, säkerställande av trafiken, bedrivande av flottning eller säkerställande av vattendragets tillstånd och att avstå för deras nyttjande behövlig vattenmängd.

Förlust av förmån som till följd av åläggandet enligt 1 mom. har orsakats anläggningens ägare ska ersättas, om den inte är ringa. Om ägaren av anläggningen dock enligt den lagstiftning som avses i 1 mom. varit skyldig att utan ersättning avlägsna den och inte vill avlägsna den, kan Tillstånds- och tillsynsverket ålägga ägaren att på egen bekostnad uppföra behövliga anordningar och anläggningar.

16 §

Förtydligande av tidigare beslut

Om det för ett vattenhushållningsprojekt med stöd av äldre lagstiftning som motsvarar denna lag genom beslut av en myndighet har beviljats ett tillstånd eller en rättighet och oklarhet råder beträffande tillståndets eller rättighetens innehåll eller tillstånds- eller rättshavarna, kan Tillstånds- och tillsynsverket förtydliga beslutet eller ersätta det med ett beslut enligt denna lag.

Ansökan i ett ärende som avses i 1 mom. kan göras av tillstånds- eller rättshavaren, tillsynsmyndigheten, den livskraftscentral som sköter uppgifter inom vattenhushållning, den kommunala miljövårdsmyndigheten, den som äger ett område som omedelbart är föremål för projektet eller innehavaren av någon annan rättighet som hänför sig området. Tillstånds- och tillsynsverket kan ta upp ärendet till behandling också på eget initiativ.

19 §

Nyttjande av vattenkraft som tillhör någon annan

Den som kan visa sin rätt till vattenkraft som har tagits i bruk för ett i 1 mom. avsett kraftverk kan genom ansökan begära att Tillstånds- och tillsynsverket ska utsätta en tid inom vilken kraftverksägaren ska inleda det förfarande som anges i 8 kap. 5 §. I fråga om behandlingen av ärendet gäller i tillämpliga delar det som i 14 kap. föreskrivs om förvaltningstvång.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2026.

Helsingfors den 27 juni 2025

Republikens President

Alexander Stubb

Kommun- och regionminister Anna-Kaisa Ikonen